

FEJÉR VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL
Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

Iktatószám: FE/KTF/1310-37/2025.

Ügyintéző: Herkéné Török Erzsébet
dr. Buda Eszter

Tárgy: **Előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozat** - az Alcsútdoboz 0162; 0166; 0171/1; 0172; és 0173 hrsz.-ú ingatlanokon tervezett öntöző kutak és öntözőtelep tárgyában

HATÁROZAT

1.0 A Bányavölgyi Öntözési Közösség Korlátolt Felelősségű Társaság (székhelye: 8086 Felcsút, Fő utca 65.; KÜJ: 104256790; KSH: 32379002 -0161-113-07; továbbiakban: Kérelmező) kérelmére az Alcsútdoboz 0162; 0166; 0171/1; 0172; és 0173 hrsz.-ú ingatlanokon tervezett öntöző kutak és öntözőtelep (KTJ: 103308444) tárgyában folytatott előzetes vizsgálati eljárásban a benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció és mellékletei, valamint a kiegészítő adatszolgáltatás alapján az alábbiakat

állapítom meg.

- 1.1. A tervezett tevékenység megvalósításából jelentős környezeti hatások nem származnak.**
- 1.2. A tervezett tevékenység egységes környezethasználati engedélyhez nem kötött.**
- 2.0 Tájékoztatom, hogy a tervezett tevékenység megkezdése előtt az alábbi engedély, hozzájárulás beszerzése szükséges:**
 - 2.1** A vízellátási-művek megvalósítása előtt vízjogi létesítési engedélyt, a megvalósulás után a vízellátási-művek üzemeltetésére vízjogi üzemeltetési engedélyt kell kérni az illetékességgel és hatáskörrel rendelkező vízügyi hatóságtól, a jogszabályban meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelő tervdokumentációval.
- 3.0 Környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási előírások:**
 - 3.1 Levegővédelmi előírások:**
 - 3.1.1** A tevékenységet az elérhető legjobb technika alkalmazásával úgy kell végezni, hogy a légszennyezőanyag kibocsátásokat csökkentsék a megfelelő műszaki intézkedések megtételével. A porterhelés csökkentése érdekében a mozgatott földtömegeket, munkaterületeket, utakat száraz időszakban locsolni, valamint takarítani, karbantartani szükséges.
 - 3.1.2** Az indokolatlan járműhasználatokat, munkagép üzemeltetéseket kerülni kell. A tevékenység során alkalmazott munkagépek, valamint szállítójárművek megfelelő gyakoriságú karbantartásáról gondoskodni kell. A tevékenységhez csak a követelményeknek megfelelő műszaki állapotban lévő munkagépek és gépjárművek alkalmazhatók, az alkalmazásukból adódó légszennyező anyag kibocsátás minimalizálása érdekében.
 - 3.1.3** Tilos a légszennyezés, a diffúz forrás környezetvédelmi követelményeknek nem megfelelő működtetése miatt fellépő levegőterhelés, valamint a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.

Kérjük, válaszában hivatkozzon ügyszámunkra!

8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9., Tel. szám: 22/526-900, Fax: 22/526-905, e-mail: hivatal@fejer.gov.hu

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

Ügyintézés helye: 8000 Székesfehérvár, Hosszúsétatér 1. Levelezési cím: 8002 Székesfehérvár, Pf.: 137.

Hivatali Kapu: FMKHKOTE, 733602766

Telefonszám: (22) 795-145, E-mail: kornyeztvedelem@fejer.gov.hu

Ügyfélfogadás: Hétfő: 8³⁰-12⁰⁰; Szerda: 8³⁰-12⁰⁰ és 13⁰⁰-15³⁰; Péntek: 8³⁰-12⁰⁰

Y:\DokuTar\OSAP\2025\ESZO\FVO\Környezetvédelmi ügyek\Határozat\FE_KTF_1310_37_2025_hatarozat.docx

3.1.4 A levegővédelmi követelmények teljesülését a légszennyező forrás üzemelése során a hatásterületen biztosítani kell.

3.2 Táj- és természetvédelmi előírások:

3.2.1 A létesítés során a meglévő őshonos fás állomány csak a műszakilag elkerülhetetlen mértékben távolítható el, alapvetően a megőrzésükre kell törekedni. Az elkerülhetetlenül szükséges fa- és cserjeirtás időpontját a költési időszakon kívülre (azaz a március 15. és augusztus 15. közötti időszakon kívülre) kell időzíteni. Amennyiben ez semmiképpen nem megoldható, a kivágásokat a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság vagy a természetvédelmi hatóság képviselőjének jelenlétében lehet csak végezni abban az esetben, ha az érintett faállománynak az Igazgatóság vagy a természetvédelmi hatóság képviselőjével együttesen történő átvizsgálása alapján megállapítható, hogy védett madárfaj károsítása az érintett fa- és cserjeegyedek vonatkozásában kizárható. Az Igazgatóság képviselőjével végzett előbbiek szerinti vizsgálat megtörténtét és eredményét írásban, igazolásra alkalmas módon rögzíteni kell és erről a természetvédelmi hatóságot 8 napon belül tájékoztatni szükséges. Amennyiben a költési időszakban védett madárfaj károsítása az érintett fa- és cserjeegyedek vonatkozásában egyértelműen nem kizárható, a fa- és cserjekivágás a fészkelési időn kívül végezhető.

3.2.2 A kivitelezés során (akár ideiglenesen) kialakításra kerülő új földrézsükben, depóniákban nem kizárható a fokozottan védett gyurgyalagok vagy a védett parti fecskék költése, amellyel a kivitelezés ütemezése kapcsán számolni kell. A kivitelezés során a költés megkezdésének megakadályozására a partfalak, depóniák takarása végezhető, de megkezdett költés zavarása, akadályozása, károsítása szigorúan tilos.

3.2.3 A nyitott munkaárkok a kétéltű- és hullófajok, valamint a kisméltók számára csapdaként működnek, ezért a munkaárkok kiáása után azokat nem szabad több napig fedetlenül hagyni. Amennyiben ez nem megoldható, a munkaárokból folyamatosan – legalább kétnaponta – történő kiemelésükről és a nyomvonalától távolabbra történő elhelyezésükről gondoskodni kell. Hasonlóképpen a munkaárok betöltése, illetve az esetleges homokágyazat készítése során meg kell arról győződni, hogy nincsenek-e az árokban bennrekedt állatok, s a munkát csak ezek kimentése után szabad folytatni.

3.2.4 A létesítés és későbbi üzemeltetés során a Natura 2000 terület igénybevétele még ideiglenesen sem megengedett, feleslegessé váló talaj, altalaj, zagy Natura 2000 területen nem helyezhető el.

3.2.5 A HDPE fóliával szigetelni tervezett nyílt víztározók létesítése esetén a tározók részüin lehetőséget kell teremteni az esetlegesen a tározóba kerülő állatok kijutására, a kialakítandó tározó méretéhez illeszkedő számú (az oldalhosszakat tekintve 30-40 m-ként legalább 1 db), 45°-nál nem nagyobb lejtőszögű, min. 1 méter szélességű érdes felületű rámpák kialakításával (pl. alulról gumiköppennyel burkolt, keresztben - parttal párhuzamosan - lécezett fadeszkák felhasználásával). A rámpák kialakításának megtörténtét a vízjogi üzemeltetési eljárásban fényképes melléklettel igazolni kell.

3.2.6 A tározók a tározott víz mennyiségétől függő kiterjedésben kilátszó nagyobb felületű fekete fóliája – a poláros fényszennyezés révén – a polarotaktikus rovarok számára ökológiai csapdát is jelenthet. A poláros fényszennyezés csökkentése érdekében a tározók szigeteléséhez ezért lehetőség szerint ne fekete színű HDPE fóliát alkalmazzanak, ugyanakkor tájvédelmi szempontból kerülendő a fehér színű fólia beépítése is.

3.2.7 A víznyerőhelyeket és a víztározókat fenti szempontokon túlmenően is úgy kell kialakítani, hogy a vadon élő állatvilág számára ökológiai csapdát ne jelentsenek.

3.2.8 A kivitelezési munkák után az igénybevett területek rendezését is el kell végezni.

3.2.9 Az újonnan kialakított (burkolásra nem kerülő) földművek, rézsúk felületét gyepesíteni szükséges. A gyepesítésre kerülő felületek mechanikai úton történő gyommentesítéséről (kaszálás útján) legalább a kivitelezés utáni első 3 évben – évi többszöri alkalommal – gondoskodni kell.

3.2.10 Az egyes öntözőkörök olyan módon üzemeltethetők, hogy a Natura 2000 területen fakivágásra ne legyen szükség.

3.2.11 Az öntözés víztakarékos módon történhet.

3.2.12 Kültéri állandó megvilágítás (pl. a víztározó létesítése/üzemeltetése kapcsán) csak akkor építhető ki, amennyiben erre kifejezett műszaki előírás/jogszabály/szabvány vonatkozik, ez esetben a fényforrások – a rovarok tömeges pusztulásának elkerülésére – csak az alábbi szempontok szerint létesíthetők (esetlegesen javasolt a mozgásérzékelő lámpák használata is):

- Az állandó kültéri megvilágításhoz csak teljesen ernyőzött, síkbúrás világítóeszközök használhatók. Ezeket olyan módon kell kialakítani és karbantartani, hogy fényük a vízszintes sík fölé közvetlenül ne vetülhessen.
- Legfeljebb 3000 K színhőmérsékletű lámpák használhatók.
- Csak a megvilágítási célhoz minimálisan szükséges fényáramú világítótestek alkalmazhatók.

3.2.13 Növénytelepítés csak őshonos fajokkal történhet.

3.3 Hulladékgazdálkodási előírások:

3.3.1 A kivitelezési munkák befejezését követően, amennyiben az építési hulladék mennyisége eléri legalább az egyik csoportban a vonatkozó együttes rendelet I. számú melléklete szerinti táblázatban meghatározott mennyiségi küszöbértéket, abban az esetben a kivitelező köteles elkészíteni az építési tevékenység során ténylegesen keletkezett hulladékokról az **építési hulladék nyilvántartó lapot**.

3.3.2 Az építési hulladék nyilvántartó lapot, valamint a hulladékokat kezelő szervezetek átvételi igazolását a kivitelező köteles – a **3.3.1** pontban fennálló feltétel esetén - az építési tevékenység befejeztével a területileg illetékes hulladékgazdálkodási hatóságra benyújtani.

Határidő: az építési és bontási tevékenység befejezését követő **30 napon belül**

3.3.3 Az építési tevékenység során, küszöbértéket meghaladó mennyiségben keletkező hulladékokat – a hulladék további könnyebb hasznosíthatósága érdekében – elkülönítetten kell gyűjteni a hulladékot a kezelőnek át nem adják.

3.3.4 A keletkező hulladékok gyűjtését, a gyűjtőhelyek kialakítását a hatályos jogszabályokban foglaltak szerint kell végezni.

3.3.5 A hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztevékenység és a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység körébe nem eső hulladékok kizárólag az adott hulladék kezelésére engedéllyel és feljogosítással rendelkező szervezetnek adható át további kezelésre.

4.0 Az előzetes vizsgálati eljárásban a jogszabály által meghatározott szakkérdéseket vizsgálva tett megállapítások

4.1 Közegészségügyi előírások, környezet- és település-egészségügyi előírások:

4.1.1 A tevékenységet úgy kell végezni, hogy ne szennyezze a felszín alatti és felszíni vizeket, valamint a körülötte elhelyezkedő földtani közeget, a tevékenység végzése során valamennyi vonatkozó előírást, így a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait, be kell tartani.

4.1.2 A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet besorolása szerint Alcsútdoboz területe a felszín alatti víz szempontjából fokozottan érzékeny területnek minősül, ezért a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási rendszerek védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendeletben foglaltak alapján **kiemelten fontos a talaj- vagy vízszennyezés elkerülése, a felszín alatti vizek jó mennyiségi és minőségi állapotának biztosítása**, aminek érdekében valamennyi vonatkozó előírást be kell tartani.

- 4.1.3** A megvalósítás és üzemeltetés során be kell tartani a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról” szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet előírásait.
- 4.1.4** A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról szóló 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet 4.§. (4) bekezdés szerint: „(4) Felszín alatti vízkészletre telepített vízellétesítményt a felszín alatti vizek védelméről szóló kormányrendelettel összhangban **úgy kell tervezni, kialakítani, üzemeltetni és megszüntetni, hogy a felszín alatti víz szennyeződése ne következzen be,** figyelembe véve a felszín alatti környezetben már meglévő szennyezéseket is.”
- 4.1.5** A tevékenység **csak úgy engedélyezhető, ha biztosítható, hogy az a térség ivóvíz ellátását sem mennyiségi, sem minőségi szempontból nem veszélyezteti,** a nyári, esetlegesen aszályos időszakokban sem, amikor a vízhiány kialakulásának kockázata fokozottabb. A tervezett igénybevétel az év során nem egyenletes. A 147/2010.(IV.29.) Korm. rendelet 60.§ (4) bekezdése szerint „**a térség közüzemi ivóvízellátására igénybe vett vízáadó rétegeket csak más vízáadó réteg hiányában szabad igénybe venni és csak olyan mértékig, hogy annak ne legyen kedvezőtlen hatása az ivóvízellátásra**”
- 4.1.6** A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. § c) pontja értelmében **a felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát,** a környezeti célkitűzések teljesülését.
- 4.1.7** Az üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei, a zajtól védendő területeken nem léphetik túl - a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM – EüM együttes rendelet 2. § (1) bekezdése alapján - a zajterhelési, 1. számú mellékletben meghatározott határértékeket.
- 4.1.8** Az építési kivitelezési tevékenységből származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken nem léphetik túl - a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII.3.) KvVM – EüM együttes rendelet 2. számú mellékletben meghatározott határértékeket.
- 4.2** A termőföld mennyiségi védelme tekintetében tett előírások:
- 4.2.1** A termőföld olyan végleges vagy időleges igénybevétele esetén, amikor a termőföld a továbbiakban mezőgazdasági hasznosításra időlegesen vagy véglegesen alkalmatlanná válik, előzetesen az ingatlanügyi hatóság engedélyét kell megkérni.
- A termőföld más célú hasznosítása mentes az ingatlanügyi hatóság engedélye alól, ha a termőföldet véglegessé vált vízjogi létesítési engedélyben meghatározott vízkivételt biztosító vízellétesítmény vagy mezőgazdasági vízellátást szolgáló vízellétesítmény, valamint az ezekhez kapcsolódó műtárgyak létesítése, illetve építési engedélyezés hatálya alá nem tartozó, öntözéshez kapcsolódó építmények létesítése céljából veszik igénybe.
- 4.2.2** A megvalósítás lehetőség szerint a gyengébb minőségű termőföldeken, a lehető legkisebb mértékű termőföld igénybevétellel történjen. Az eljárás tárgyát képező földrészekkel szomszédos termőföldek megfelelő mezőgazdasági hasznosítását a tervezett tevékenység, létesítmény lehetőség szerint ne akadályozza.
- 4.3** A termőföld minőségi védelme tekintetében tett előírások:
- 4.3.1** A vízjogi létesítési engedélyezési eljárás, vagy amennyiben Környezeti Körzeti Terv készül, az azt jóváhagyó eljárás során csatolni kell a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló 90/2008. (VII. 18.) FVM rendelet 2.4, 2.5, illetve 2.6. pontjai alapján készített, 5 évnél nem régebbi talajvédelmi terveket.
- 4.3.2** A tervezett öntöző kutak és öntözőtelep a szomszédos termőföldi ingatlanok talajára semmilyen hatással nem lehet (humuszos talaj engedély nélküli megbontása, taposási károk, talajidegen anyagok elhelyezése, szennyezés, vízelvezetésből eredő eróziós károk stb.).

- 4.3.3** Minden olyan esetben, amikor az öntöző kutak és öntözőtelep létesítése, illetve üzemeltetése során termőterületre káros, veszélyes vagy az előírástól eltérő esemény következik be, az illetékes a talajvédelmi hatóságot haladéktalanul tájékoztatni köteles.
- 4.4** Örökségvédelmi előírások:
- 4.4.1** A beruházással érintett terület régészeti érintettségének tisztázására, illetve mértékének megállapítására előzetes régészeti dokumentációt (a továbbiakban: ERD) kell készíttetni, amely elvégzésére a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ (1113 Budapest, Daróczi út 3.) jogosult.
- 4.4.2** Az elkészített ERD-t az első földmunkával járó tevékenység - vízjogi létesítési engedély - engedélyezésére irányuló hatósági eljárás kérelméhez kell mellékelni.
- 5.0** **A mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivételt biztosító vízilétesítmények esetében vízügyi hatóságként, vízvédelmi hatóságként országos illetékességgel eljáró Agrárminisztérium - MVF/631-7/2025. iktatószámom adott - előírásai:**
- 5.1** A tevékenység (megvalósítás, üzemeltetés, felhagyás) nem járhat az érintett környezeti elemek (talaj, felszíni és felszín alatti vizek) veszélyeztetésével, illetve károsításával. Az esetlegesen bekövetkező környezetszennyezésért és annak ártalommentes megszüntetéséért az ingatlan tulajdonosát és használóját egyetemleges felelősség terheli.
- 5.2** A földtani közeg és a felszín alatti vizek minősége nem veszélyeztethető. A tevékenység végzése során be kell tartani a *felszín alatti vizek védelméről* szóló rendelet előírásait, és fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy a felszín alatti víz, illetve a földtani közeg ne szennyeződjön.
- 5.3** *A felszín alatti vizek védelméről* szóló rendelet értelmében tevékenység csak
- környezetvédelmi megelőző intézkedésekkel végezhető a külön jogszabály szerinti legjobb elérhető technika, illetve a leghatékonyabb megoldás alkalmazásával;
 - ellenőrzött körülmények között történhet,
 - úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát, a környezeti célkitűzések teljesülését.
- 5.4** Az ideiglenes, potenciálisan szennyező anyagokat is tartalmazható talajdepóniákat vízzáró aljzaton (beton, fólia, stb.) kell kialakítani, és gondoskodni kell róla, hogy a belőle esetlegesen kimosódó szennyezőanyagok a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyeződését ne okozzák.
- 5.5** Az építési munkák során felhasznált talaj, illetve töltőanyag talajmechanikai tulajdonságai mellett azok szennyezettségét is meg kell vizsgálni. Csak olyan anyagok használhatók fel, melyek a földtani közeget, a felszín alatti vizeket nem károsítják.
- 5.6** A munkagépek rendszeres karbantartásáról arra alkalmas telephelyen – a környezetszennyezés elkerülése érdekében – kell gondoskodni.
- 5.7** **A kútkiképzés során a felszíni szennyeződések földtani közegbe történő lejutását, továbbá a különböző víztetek, illetve egymástól jelentősen eltérő hidrodinamikai és vízkémiai tulajdonságú vizek keveredését ki kell zárni.**
- 5.8** **Az új kutak kialakításánál biztosítani kell a vízszintmérés lehetőségét.**
- 5.9** **Az üzemeltetés során rendszeresen (minimum évente kétszer) mérni szükséges a kutakban a nyugalmi és az üzemi vízszinteket.**
- 5.10** A későbbi üzemeltetés során FEJÉRVÍZ Fejér Megyei Önkormányzatok Víz- és Csatornamű Zrt. (a továbbiakban: FEJÉRVÍZ Zrt.) FV/8128-2/2025. számú üzemeltetői állásfoglalásában tett előírást be kell tartani.

Felhívom a figyelmet, hogy amennyiben a mérési eredmények alapján jelentős (10 %-ot meghaladó) vízszintcsökkenés lesz észlelhető a tárgyi és a környező kutakban, az öntözési igazgatási szerv – a területileg illetékes vízügyi igazgatóság szakvéleményét figyelembe véve – a kutakból kitermelhető vízmennyiség korlátozását írhatja elő.

6.0 Szakhatósági állásfoglalás

6.1 A Felcsúti Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője A/125-3/2025. ügyiratszámú szakhatósági állásfoglalása:

„A Fejér Vármegyei Kormányhivatal (8000 Székesfehérvár, Szent István tér 9.), mint engedélyező hatóság kérelmére indult – az Alcsútdoboz 0162, 0166, 0171/1, 0172, 0173 hrsz. alatt, a Bányavölgyi Öntözési Község Kft. megbízásából megvalósítandó öntözőkutak és öntözőtelep – előzetes vizsgálati eljárása ügyében

a szakhatósági hozzájárulást

feltételek előírása nélkül megadom.

A létesítmény a településrendezési tervben és a helyi szabályzatban meghatározott előírásoknak megfelel.

Állásfoglalásom ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a határozat, illetve az eljárást megszüntetendő végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.”

7.0 Jelen határozat nem mentesít egyéb, a tevékenység megkezdéséhez külön jogszabályok alapján szükséges engedélyek beszerzésére vonatkozó kötelezettség alól.

8.0 Jelen határozattal megkeresem a tevékenységgel érintett település, Alcsútdoboz Település Önkormányzat Jegyzőjét, hogy jelen határozatom kézhezvételét követő harmadik napon gondoskodjon a határozat teljes szövegének közhírré tételéről, és a közhírré tételt követő öt napon belül tájékoztasson a közhírré tétel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról.

9.0 A határozat kiadmányozását követően a környezetvédelmi hatóság haladéktalanul gondoskodik a határozatnak a hirdetőtábláján történő kifüggesztéséről, illetve az internetes honlapján való közzétételéről.

10.0 Az eljárás során eljárási költségként 250 000,- Ft (azaz kettőszázötvenezer forint) igazgatási szolgáltatási díj merült fel, melyet az Ügyfél visel. Az Ügyfél az igazgatási szolgáltatási díjat megfizette. Egyéb eljárási költség nem merült fel.

11.0 Jogorvoslat

A döntés ellen fellebbezésnek van helye. A fellebbezést a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül lehet előterjeszteni a Fejér Vármegyei Kormányhivatalnál, a környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárhoz címezve.

A fellebbezést az elektronikus kapcsolattartásra/elektronikus ügyintézésre köteles fél - többek között gazdálkodó szervezet és jogi képviselővel eljáró fél - kizárólag elektronikus úton terjesztheti elő a <https://epapir.gov.hu> honlapon keresztül (Kormányhivatali ügyek→ Környezet- és természetvédelmi feladatok → Fejér Vármegyei Kormányhivatal].

A jogorvoslati eljárás illetékköteles. A határozat elleni fellebbezésért 5000 Ft, azaz ötezer forint illetéket kell fizetni.

A fellebbezés benyújtásának a döntés végrehajtására halasztó hatálya van.

Ha a fellebbezés alapján a hatóság megállapítja, hogy döntése jogszabályt sért, azt módosítja vagy visszavonja. Ha a fellebbezésben foglaltakkal egyetért, és az ügyben nincs ellenérdeklő ügyfél, a hatóság a nem jogszabálysértő döntését is visszavonhatja, illetve a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően módosíthatja.

Ha a hatóság a megtámadott döntést nem vonja vissza, illetve a fellebbezésnek megfelelően azt nem módosítja, javítja vagy egészíti ki, a fellebbezést a hatóság az ügy összes iratával, a fellebbezési határidő leteltét követően felterjeszti a másodfokú hatósághoz, a környezetvédelmi hatósági ügyekért felelős helyettes államtitkárhoz.

A fellebbezést a másodfokú hatóság bírálja el, amely a fellebbezéssel megtámadott döntést és az azt megelőző eljárást megvizsgálja. A másodfokú hatóság eljárása során nincs kötve a fellebbezésben foglaltakhoz.

A másodfokú hatóság a döntést helybenhagyja, a fellebbezésben hivatkozott érdeksérelem miatt, vagy jogszabálysértés esetén azt megváltoztatja vagy megsemmisíti. Ha a döntés meghozatalához nincs elég adat, vagy ha egyébként szükséges, a másodfokú hatóság tisztázza a tényállást és meghozza a döntést.

Szakhatósági állásfoglalás ellen külön jogorvoslatnak helye nincs, az a jelen döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

INDOKOLÁS

A környezetvédelmi, természetvédelmi és hulladékgazdálkodási hatáskörében eljáró Fejér Vármegyei Kormányhivatalhoz (továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) 2025. január 27. napján a GeoGold Kárpátia Kft. kérelmet terjesztett elő a Bányavölgyi Öntözési Közösség Kft. (továbbiakban: Kérelmező) részére, az Alcsútdoboz 0162; 0166; 0171/1; 0172; és 0173 hrsz.-ú ingatlanokon tervezett öntöző kutakra és öntözőtelepre vonatkozó előzetes vizsgálati eljárás tárgyában.

A kérelemhez mellékelte a GeoGold Kárpátia Kft. által 2025. januárban VJE_2024_14 EVD törzsszámon elkészített „*AZ ALCSÚTDOBOZ 0162, 0166, 0171/1, 0172, 0173 HRSZ. ALÁTT, A BÁNYAVÖLGYI ÖNTÖZÉSI KÖZÖSSÉG KFT. – MINT ENGEDÉLYES – MEGBÍZÁSÁBÓL TERVEZETT ÖNTÖZŐKUTAK ÉS ÖNTÖZŐTELEP ELŐZETES VIZSGÁLATI DOKUMENTÁCIÓJA*” című dokumentációt.

A tervezett tevékenység a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.) 3. § (1) bekezdés a) pontja és a 3. számú mellékletének 80. d) pontja [*Felszín alatti vizek igénybevétele egy vízkivételi objektumból vagy objektumcsoportból (amennyiben nem tartozik az 1. számú mellékletbe) d) 2500 m³/naptól hideg karsztvízből*] alapján a környezetvédelmi hatóság előzetes vizsgálatban hozott döntésétől függően környezeti hatásvizsgálatra kötelezett.

Az eljárás igazgatási szolgáltatási díjának mértéke a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (továbbiakban: DíjR.) 1. számú melléklet 35. pontja alapján 250.000,- Ft. A DíjR. 5. § (3) bekezdése szerint a díjat az eljárás kezdeményezésekor kell a kérelmezőnek megfizetnie.

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítottam, hogy a benyújtott előzetes vizsgálati dokumentáció, valamint az eljárás igazgatási szolgáltatási díjának megfizetése tekintetében hiánypótlás, valamint az eljárásba szakhatóság bevonása szükséges, ezért az eljárás megindításától számított nyolc napon belül szakhatóságot kerestem meg, és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 43. § (1) bekezdés c) pontjára figyelemmel a kérelmet teljes eljárásban bíráltam el.

Az eljárás során a 2025. január 31. napján FE/KTF/1310-2/2025. ügyiratszámom kiadmányozott végzésben hiánypótlás kérés vált szükségessé, amelynek a Kérelmező a 2025. február 8. napján benyújtott FE/KTF/1310-9/2025. ügyiratszámom iktatott, a 2025. február 17. napján benyújtott FE/KTF/1310-16/2025. ügyiratszámom iktatott és a 2025. február 27. napján benyújtott FE/KTF/1310-24/2025. ügyiratszámom iktatott kiegészítésekben eleget tett.

A teljes eljárásra történő áttérésről a Kérelmezőt tájékoztattam. A tájékoztató dokumentumot a Környezetvédelmi Hatóság a www.kormanyhivatalok.hu honlapon is közzétette.

A R. 3. § (3) és (4) bekezdésének megfelelően az eljárás megindításáról szóló közleményt tettem közzé a Környezetvédelmi Hatóság hivatalában és a honlapon, továbbá megküldtem azt a telepítés helye szerinti település jegyzőjének (Alcsútdoboz Település Önkormányzat Jegyzőjének), a közterületen és a helyben szokásos módon történő közhírré tétel céljából. A Felcsúti közös Önkormányzati Hivatal A/125-5/2025. ügyiratszámú tájékoztatása szerint a közlemény 2025. február 27. napján kifüggesztésre került.

A közlemény megjelenésétől kezdve az érintett nyilvánosság számára a rendelkezésemre álló dokumentációkba, valamint az ügyfelek részére az eljárás iratanyagába a betekintési lehetőséget a Környezetvédelmi Hatóság ügyfélfogadási rendjének megfelelően folyamatosan biztosítottam.

Az előzetes vizsgálati dokumentációval, illetve az eljárással kapcsolatos észrevétel a Környezetvédelmi Hatósághoz nem érkezett.

Természetes személy, valamint környezetvédelmi érdekek képviselőjére alakult civil szervezet ügyféli minőségben történő részvételi szándékát a Környezetvédelmi Hatósághoz nem jelentette be.

A jelen eljárás keretében a Környezetvédelmi Hatósághoz benyújtott dokumentáció és az eljárás során benyújtott kiegészítések alapján vizsgálva a tervezett tevékenységet, a következők állapíthatók meg:

A tervezett tevékenység rövid ismertetése

A tervezett tevékenység során egy öntözőtelep kerül kialakításra 7 db termelőkút karsztvizes maximális vízkivétele összesen 16.000 m³/nap, mely meghaladja a R. 3. számú mellékletének 80. d) pontja szerinti 2500 m³/nap vízkontingenst, így az öntözőtelep vízkivétele előzetes környezeti vizsgálatra kötelezett.

A tervezett öntözőkutak főbb adatai:

Fúrás jele	Helyrajzi szám	EOV _Y	EOV _X	Fúrási mélység [m]
GG_F_01	0162	622812	230644	350
GG_F_02	0173	622456	230471	350
GG_F_04	0171/1	622540	229180	350
GG_F_05	0162	623518	229687	350
GG_F_07	0173	622736	229958	350
GG_F_08	0162	623198	230030	350
GG_F_09	0173	622813	229531	350

A tervezett öntözőtelep súlyponti EOY koordinátái: EOY_X = 229933,0; EOY_Y = 622955,0.

Az öntözőtelep területe összesen: 284,9 ha.

Az öntözőtelep két - egymástól a 0160 hrsz.-ú út által elválasztott - területrészből áll. A Ny-i területrészen 4 db (CP1, CP2, CP3, CP4), a K-i területrészen 3 db (CP5, CP6, CP7) center pivot öntözőberendezés fog üzemelni. A két területrészen a vízellátás egymástól független módon valósul meg.

Az öntözőkutakba beépített búvárszivattyúk a felszínen kiépített kútfejekeken keresztül tápvezetéseken (V1, V2, V3, V4, illetve V5, V6, V7) töltik az 1. sz. és a 2. sz. szigetelt tározót.

A GG_F_02, GG_F_04, GG_F_07 és GG_F_09 jelű kutak (4 db) az 1. sz. víztározót, a GG_F_01, GG_F_05 és GG_F_08 jelű kutak (3 db) pedig a 2. sz. víztározót töltik.

Az öntözőtelepen épülő tápvezetékek összes hossza: 4099,5 m.

Az öntözőtelepen épülő nyomcsővezetékek összes hossza: 5017,3 m.

Az 1. számú öntöző víztározó főbb adatai

érintett ingatlan: 0171/1 hrsz.

súlyponti EOY koordinátái: $EOY_x = 229786,0$; $EOY_y = 623144,0$.

hasznos térfogata: 23000 m^3 .

vízfelülete max. üzemi vízszinten: 7200 m^2 .

max. vízmélység: 3,90-4,10 m.

A 2. számú öntöző víztározó főbb adatai

érintett ingatlan: 0162 hrsz.

súlyponti EOY koordinátái: $EOY_x = 229672,0$; $EOY_y = 623349,0$.

hasznos térfogata: 14000 m^3 .

vízfelülete max. üzemi vízszinten: 4608 m^2 .

max. vízmélység: 3,90-4,10 m.

Az öntöző víztározók kivitele: terepszint alatti fenékszintű körtöltéses, vízzáró egyrétegű 1,5 mm vtg HDPE fóliaburkolat szigeteléssel.

Az 1. sz. és 2. sz. öntözővíz-tározónál 1-1 db szivattyútelep épül.

Az 1. sz. szivattyútelep beépítési helye: 0171/1 hrsz., kapacitása: max. $0,171 \text{ m}^3/\text{s}$.

A 2. sz. szivattyútelep beépítési helye: 0162 hrsz., kapacitása: max. $0,097 \text{ m}^3/\text{s}$.

Megállapítások a környezeti elemekre gyakorolt hatások alapján**Zaj- és rezgésvédelem szempontjából:**

A tervezési terület Alcsútdoboz külterületén található, a település belterületétől K-i, DK-i irányban.

Az öntözőtelep vízellátása gazdaságosan elérhető felszíni vízbázis hiányában felszín alatti vízbázis (fűrt karsztvizes öntözőkutak) használatával tervezett. Az érintett ingatlanokon 7 db öntözőkút létesül. Az öntözéssel érintett területek Má-1 Általános mezőgazdasági terület besorolásúak.

A vízkivétel a mélyfúrású öntözőkutakból beépített búvárszivattyúkkal fog történni. A kutak szivattyúi felszín alatti nyomócsővel (tápvezeték) töltik a 2 db szigetelt öntözővíz-tározót, ahonnan a szivattyútelep felszín alatti nyomócsővezetéken látja el az öntözőtelep mikroszórófejes berendezéseit.

Az öntözőkutakba beépített búvárszivattyúk a felszínen kiépített kútfejekon keresztül tápvezetéseken töltik az 1. sz. és a 2. sz. szigetelt tározót.

Az 1. sz. és 2. sz. öntözővíz-tározónál 1-1 db szivattyútelep épül. Feladatuk a kapcsolódó felszín alatti nyomócsővezetéken az öntözőberendezések vízellátása automatikus és távműködtetéses üzemmel.

A szivattyúk süllyesztett vb. aknába függőleges tengellyel kerülnek beépítésre, az akna földén rögzítve.

A létesítéssel érintett terület 1000 m-es környezetében védendő létesítmény nem található.

A létesítés időszakában az alkalmazott munkagépek (kotrógép, teherautó, kompakt rakodó, traktor, teleszkópos rakodó, fűróberendezés), szállítóeszközök okoznak környezeti zajhatást. Az építkezés csak nappali időszakban tervezett. A létesítés ideje kutanként kb. 1 hónapot vesz igénybe.

Az előzetes vizsgálati dokumentációban megállapításra került, hogy a környező zajtól védendő épületeknél az építkezéstől származó zaj a távoli legközelebbi lakóépületeknél nem fogja meghaladni a határértékeket.

A működés során figyelembe vett zajterhelés a hetente 1-2 alkalommal karbantartást végző kisautóbusz forgalomból adódik. A szivattyúk mind a kutakba, illetve süllyesztett vb. aknában kerülnek elhelyezésre. Az öntözőberendezés üzemeltetése érzékelhető környezeti zajhatással nem jár. A tervezett létesítmény üzemeltetése a védendő területeknél, épületeknél határértéket meghaladó zajterhelést nem okoz.

A telepítési körülmények és a dokumentációban foglaltak figyelembe vételével a *környezeti zaj és rezgés elleni védelme egyes szabályairól* szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: Zajrendelet) 9. § (1) bekezdése alapján a tervezett öntözőtelep kialakítása és üzemeltetése ellen zajvédelmi szempontból kifogást nem emelek.

A felhagyás időszakában a bontási és szállítási tevékenységekből eredő zajterhelés mértéke várhatóan megegyezik a létesítési fázisban vizsgált zajterheléssel.

A tervezett tevékenység zajvédelmi szempontból nem minősül jelentős környezethasználatnak, így környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból:

A telepítés fázisában a földmunkák, a munkagépek üzemelése, a műtárgyak létesítése, betonozás, burkolás, valamint a szállítási forgalom légszennyező hatásával kell számolni. A munkálatok idején a levegőterhelő hatás a kút és a tározómedence kialakításával érintett területen, a vízellátó vezetékek tervezett nyomvonala mentén, valamint a szállítási útvonalakon jelentkezik. Az öntözőtelep kiépítéséhez szükséges földmunka porképződéssel jár. Szükség esetén a kiporzás nedvesítéssel csökkentendő. Huzamos deponálás nem várható.

A fúrások során igénybevett terület kutanként hozzávetőlegesen 300 m²/kút, melyen a fúrási technológia, csövezés stb. kerül elhelyezésre. A létesítés ideje kutanként kb. 1 hónapot vesz igénybe.

A létesítési helyeket mezőgazdasági úton és a szántóföldön keresztül lehet megközelíteni. A szivattyútelepek kialakítása a víztározó medencék mellett történik.

A CP1-3 és CP-5-7 berendezések áramellátását felszín alatt vezetett elektromos földkábelrel tervezik. A CP4 jelű öntözőberendezés áramellátását helyben telepített aggregátorral kívánják megoldani.

A beruházás során közel 40-50 kamionforduló anyagbeszállítás várható az építési időszak alatt, vélhetően folyamatos eloszlásban (a kivitelezéssel megbízott vállalkozó raktározási technikájának függvényében szakaszos vagy folyamatos is lehet). A tervezett beruházás üzemelési fázisa jelentős és kimutatható célforgalommal nem jár.

A létesítési fázisban a kutak és a műtárgyak telepítése során, valamint a szállítás és a munkagépek miatt megnövekedett járműforgalom hatására a légszennyező anyagok koncentrációjának kismértékű növekedésére lehet számítani. Rövid idejű, de intenzívebb levegőterhelés elsősorban a szálló por (PM10 és PM2,5 frakciói) tekintetében várható, melynek fő oka a medencéknek helyt adó területen történő talajkitermelés, a kábelfektetés, valamint egyes területeken a talaj felső humusrétegének letermelése során jelentkező kiporzás.

Mozgó pontforrásnak a létesítés során a területrendezéshez használt földmunkagépek, rakodó és szállító gépjárművek tekinthetők CO, SO₂ és NO_x kibocsátás okozhat időszakosan levegőminőségromlást. A megfelelő műszaki állapotú, üzemelési engedéllyel rendelkező gépjárművek és munkagépek alkalmazása mellett azonban a terület levegőminőségében jelentős változást várhatóan nem eredményeznek.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból az öntözőtelep működése lokálisan semlegesnek tekinthető, üzemeltetésük során nem jelentkezik légszennyezőanyag-kibocsátás. Kismértékű légszennyezés a karbantartási tevékenységek vonatkozásában jelentkezhet, illetve a CP4 öntözőberendezés mellett tervezett áramellátó aggregátor üzeme.

A felszámolás a létesítési munkákhoz hasonló levegőkörnyezeti hatásokkal jár. A felhagyás ebben az esetben a betonlétesítmények bontását, a vezetékek felszedését, a földmunkák végzését, valamint az elbontott anyagok elszállítását jelentheti. A hatásterület a létesítésnél bemutatotthoz hasonló.

A tevékenységgel összefüggésben légszennyező pontforrás nem létesül.

A tervezett tevékenység levegőtisztaság-védelmi hatásainak minimalizálása érdekében a 3.1.1 pontban előírást tettem, figyelemmel a benyújtott dokumentáció javaslataira és a *környezet védelmének általános szabályairól* szóló 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban: Kvt.) 22. § (3) bekezdésére. A 3.1.2-3.1.4 pontokban a *levegő védelméről* szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. § és 5. § (2) bekezdése alapján tettem előírást.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.

Táj- és természetvédelmi szempontból:

A tervezett karsztkutak és a hozzá kapcsolódó öntözőtelep országos jelentőségű védett természeti területre, Natura 2000 területre vagy az országos ökológiai hálózat elemeire közvetlenül nem terjed ki, továbbá nem része a tájképvédelmi terület övezetnek sem. Az öntözőtelep K-i részét azonban karéjszerűen körbeveszik a Szentgyörgypuszt (HUDI20049) kiemelt jelentőségű természet-megőrzési Natura 2000 terület erdőterületei, amelyek az országos ökológiai hálózat magterületének is részei. Az öntözött területek K-i része, illetve a helyszínrajz szerinti 2. sz. víztározó közvetlenül szomszédos a Natura 2000 területtel.

A tervezett létesítmények szinte kizárólag szántóföldi művelési ágú területeket érintenek, így természetvédelmi szempontból értékesebb élőhelyek vagy védett növényfajok élőhelyének, illetve védett állatfajok jelentősebb élőhelyének csökkenésével, károsodásával előreláthatólag sem a közvetlen, sem pedig a közvetett hatások (pl. a kivitelezés során jelentkező zaj-, levegőterhelés, zavarás) kapcsán nem kell számolni. Fa- és cserjekivágás szükségessége alapvetően az Alcsútdoboz 0173 hrsz.-ú földút mellett vezetett vezetékszakasz vonatkozásában merülhet fel, itt a fás állomány szükség szerinti mértékben történő kitermelésének költségi időszakon kívülre történő időzítésével a védett madárfajok védelme biztosítható. A tervezett kutak által igénybe vett vízkészlet típusa karsztvíz, így üzemeltetésük a talajvízre, ezáltal a környező területek élőhelyeinek vízháztartására várhatóan érdemi negatív hatást nem gyakorol. A Natura 2000 erdőterületekkel közvetlenül szomszédos szántóterületek víztakarékos módon történő öntözése a Natura 2000 területre, illetve a jelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra érdemi negatív hatást várhatóan nem gyakorol.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság az eljárás során DINPI/1090-1/2025. ügyiratszámú levelében ügyféli nyilatkozatot adott, amelyben a létesítéssel szemben természetvédelmi szempontból kizáró okot nem jelzett. Az Igazgatóság által közölt, a kivitelezés, illetve üzemeltetés során figyelembe veendő természetvédelmi szempontokat a Környezetvédelmi Hatóság az előírások rögzítése során tekintetbe vette.

Mindezeket összességében mérlegelve a tervezett beruházásnak az élővilágra, illetve Natura 2000 területre gyakorolt negatív hatásai tárgyi határozatban rögzített előírások érvényesítésével elviselhetőnek minősíthetők.

Az öntözésre kijelölt területek környezetében a Natura 2000 területhez tartozó erdőterületeken kívül ugyancsak szántóterületek találhatók. A tervezett beruházás során a talaj felszíne alá kerülő vezetékek a tájkép jelenlegi megjelenését nem változtatják meg. Az öntözéshez használt öntözőberendezések mozgathatók, eltávolíthatók, az öntözési időszakon kívül előreláthatólag a szántóföldi táblaszéleken kerülnek elhelyezésre. A tervezett karsztkutak csekély, a tervezett öntöző víztározók tájképi léptékben kisebb területi kiterjedéssel létesülnek. Az érintett helyszínen a beruházás tájvédelmi szempontból jelentősebb negatív hatással előreláthatólag nem jár, érdemi negatív tájjelleg változást nem okoz.

Mindezek alapján a tervezett beruházás ellen táj- és természetvédelmi szempontból összességében kizáró ok vagy jelentős hatás a rendelkezésre álló adatok alapján nem merült fel, ugyanakkor a továbbtervezésre és a kivitelezésre, üzemeltetésre vonatkozóan több táj- és természetvédelmi szempontú előírás rögzítése szükséges az élővilágra, illetve tájra gyakorolt negatív hatások csökkentése érdekében.

A táj- és természetvédelmi előírásokat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 5. § (1) bekezdésében, a 7. § (2) bekezdésének a) pontjában, a 9. § (1) bekezdésében, a 17. § (1) bekezdésében, a 43. § (1) bekezdésében, továbbá az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete, az 54. § (2) bekezdése és a Kvt. 32. §-ában foglalt jogszabályi előírások alapján tettem.

Táj- és természetvédelmi szempontból környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.

Hulladékgazdálkodás szempontjából:

A tervezett beruházás üzemelése során a karbantartási munkálatokból származó hulladékok képződésével szükséges számolni, az üzemszerű működés során nem várható hulladékképződés. Nagy mennyiségű veszélyes hulladékok képződése nem várható.

Üzemelés során, a szükség szerinti karbantartási és egyéb tevékenységekből visszamaradó, különféle hulladékok gyűjtéséről, valamint elszállításáról gondoskodnak.

Az üzemeltetés felhagyásával a létesítmények elbontásra kerülnek, mely következtében építési-bontási hulladék keletkezik. A hulladékokat engedéllyel rendelkezővel szállíttatják el.

Az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet (a továbbiakban: együttes rendelet) 10. § (1) bekezdése értelmében az építési, illetve bontási tevékenység befejezését követően az építető köteles elkészíteni az építési tevékenység során ténylegesen keletkezett hulladékról az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló kormányrendelet szerinti építési hulladék nyilvántartó lapot, illetve a bontási tevékenység során ténylegesen keletkezett hulladékról az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló kormányrendelet szerinti bontási hulladék nyilvántartó lapot.

A dokumentációban foglaltak alapján, az együttes rendelet 10. § (1) és (3) bekezdései, valamint *a hulladékról* szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.) 82. § (1) bekezdés szerint a **3.3.1** és a **3.3.2** pontokban előírásokat tettem, figyelemmel *az építőipari kivitelezési tevékenységről* szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 5. mellékletére.

Az együttes rendelet 3. § (2) bekezdése, valamint a Ht. 12. § (4) bekezdése alapján a **3.3.3** pontban rendelkeztem.

A **3.3.4** pontban előírást tettem a Ht. 12. § (4) bekezdésben, valamint *az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól* szóló 246/2014. (IX.29.) Korm. rendelet 13-17. §-aiban foglaltakra tekintettel.

A Ht. 31. § (10) bekezdése alapján az **3.3.5** pontban előírást tettem.

A tervezett tevékenységgel kapcsolatban hulladékgazdálkodási szempontból környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatása nem indokolt.

Éghajlatvédelem:

Az előzetes vizsgálati dokumentációban közöltek szerint a klíma kockázati mátrix alapján a projekttel összefüggésben csak alacsony és közepes kockázatok kerültek meghatározásra, magas és extrém kockázatok nem várhatók.

Az előzetes vizsgálati dokumentáció kiegészítésében közöltek szerint a tervezett tevékenység várható hatása a feltételezhető hatásterület éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képességére:

Hőhullámos napok és forró napok számának növekedése: az öntözés hűsíti a környezetet és csökkenti a felszíni hőmérsékletet.

Csapadék intenzitásának növekedése: csapadékos időjárás esetén az öntözés felfüggeszthető, elkerülve ezzel a túlóntozást és a talaj felső rétegének kimosódását, a talajeróziót.

Viharos időjárási események számának és intenzitásának növekedése: a tervszerű öntözéses gazdálkodás ellensúlyozza a szélsőséges időjárási anomáliák kedvezőtlen hatását. Az öntözött, nedves talaj ellenállóbb a szél okozta erózióval szemben.

Aszályos időszakok hosszának növekedése: Az öntözés hatására a talaj felső része kevésbé tud kiszáradni, ezáltal kevésbé lesz kitett a szél okozta erózióknak.

Összefoglalva a területen az öntözés, valamint a nyílt telepítésű víztározó medencék párolgása hatással lesz a terület hidrológiai ciklusára, hatására a mikroklimatológiai viszonyok csapadékosabbra változnak, mely a területtel határosan az élővilágra pozitív hatással lehet. A technológia megfelelő alkalmazása mellett a talaj kiporzása, szél általi eróziója is csökken és lehetőséget ad a környezet hűsítésére is.

Fentiek alapján megállapítható, hogy a tevékenység nem növeli az éghajlatváltozással kapcsolatos kockázatok előfordulásának gyakoriságát, sem a következmények hatásának mértékét. Megállapítható, hogy a projekt hozzájárul a klímaváltozás okozta problémák megoldásához és támogatja az éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodást.

Megállapítások további érdemi kérdések vonatkozásában

A környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 11. § (1) bekezdése alapján „[...] a területi környezetvédelmi hatóság a 3. mellékletben meghatározott szakkérdéseket is vizsgálja, ha a 3. melléklet szerinti előzetes vizsgálati [...] eljárásban a 3. mellékletben megjelölt feltételek fennállnak”.

A Korm. rendelet 12/A. §-a szerint, a környezetvédelmi hatóság az engedélyezési eljárásában – az adott eljárásra vonatkozó különös szabályokban meghatározott szempontok mellett – a 8. mellékletben foglalt táblázat szerinti feltételek esetén vizsgálja a táblázatban meghatározott szakkérdést.

Környezet- és település-egészségügyi szempontból (624/2022. Korm. rendelet 3. számú melléklet 3. pont):

A szakkérdést megvizsgálva megállapítottam, a Bányavölgyi Öntözési Közösség Kft. által megvalósítani kívánt létesítmény az Alcsútdoboz 0162, 0171/1 és 0173 helyrajzi számon öntözési célra tervezett 7 db öntözőkútból álló öntözőtelep vízellátási létesítményei és megépített objektumai lesznek.

Az öntözőkutak kialakításának célja a Bányavölgyi Öntözési Közösség Kft. által tervezett öntözésfejlesztéshez és öntözőtelephez az öntözővíz biztosítása. A tervezett öntözőtelep területe kb. 284,9 hektár. Engedélyes a területen a tervezetten évente maximum 600 000 m³ víz kivételét tervezi. A gazdasági célú időszakos öntözés tervezett időszaka: március 1. és október 31. között.

A Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságnak az elvi vízjogi engedélyhez 35700/7754/2023.ált. számon nyújtott tájékoztatása szerint: „A tárgyi ingatlanok üzemelő, vagy távlati ivóvízbázis előzetesen lehatárolt, ill. hatósági határozatban kijelölt hidrogeológiai védőidomát, védőövezet- és védőterület-rendszerét nem érintik.

A 0,5 méteres modellezett depresszió belülről található azonban Göböljáráspuszta vízműkútja (1,23 m depresszióval). A Bányavölgyi öntözővízkivétel hatására megváltozhat a karsztvíz regionális áramlási iránya, szükségessé válhat a vízbázis védőövezeteinek ismételt lehatárolása, kijelölése, aminek költségei átháríthatók az öntözési közösségre. A Smaragd GSH Kft. által végzett vizsgálat feltételezett, 8 hónapos átlagos víztermelésre történt, a 0,5 méteres depressziós hatás területén kívül, de ahhoz közel találhatóak további ivóvízbázisok (Bodmér Vértesacsa, Óbarok), melyekre a beruházás megvalósulása után a tényleges vízkivétel szintén jelentős hatással lehet.”

A dokumentáció 6. mellékleteként csatolt „A Bányavölgyi Öntözési Közösség Kft., Alcsútdoboz külterület 0162, 0171/1 és 0173 hrsz.-on tervezett 7 db mélyfúrású öntözőkút, valamint a környező vízbázisok hatásvizsgálata 3D-s hidrodinamikai modellezés segítségével című dokumentum szerint: „A modellezés során a vízműkutakra vonatkozóan figyelembe vettük a 30/2008. (XII. 31.) KvVM jogszabályt, amely szerint a hatásviselő vízműkutak vízhozamának legfeljebb 10%-os csökkenése engedhető meg. A vízműkutak vízszolgáltatási adatlapján szereplő értékek segítségével minden kútra kiszámoltuk a 10%-os csökkenés határát (ld. 16. táblázat és 15. táblázat). Ezek alapján az értékek alapján az öntözőkutak a Bodmér K-1-es kút esetében 9 cm-rel, valamint az Óbarok K-8-as kút esetében 29 cm-rel haladják meg a 10%-os hozamcsökkenés határát.”

„A modellezéssel vizsgált felső-triász karbonátokban kb. 10-30 cm-es vízszintcsökkenés prognosztizálható az öntözőkutak hatásaként, ellenben a természetes úton emelkedő karsztvízszintek a vizsgált vízbázisok kútjaiban, a létesítéskori állapotokhoz képest jelentős vízszintemelkedést okoznak, így az öntözőkutak által okozott hatás elhanyagolható mértékű.”

Megállapítottam, hogy a benyújtott dokumentációban foglalt tevékenység közegészségügyi szempontból a 4.1 pontban foglalt feltételek biztosítása mellett engedélyezhető a Kvt., az R., a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet, a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet, valamint az egyéb hatályos közegészségügyi rendelkezések szerint.

A termőföld mennyiségi védelme szempontjából (624/2022. Korm. rendelet 3. számú melléklet 8. pont):

A munkarészek vizsgálata során megállapítást nyert, hogy a tevékenység az illetékességi területen fekvő Alcsútdoboz külterület 0162, 0171/1 és 0173 hrsz.-ú termőföldeket érinti. A dokumentáció

szerint a tervezett öntözőtelephez kapcsolódva 7 db termelőkút és két öntözővíz-tározó kerül kialakításra. A dokumentáció részletes terület kimutatást nem tartalmaz. A tározók max. vízfelületei összesen 11808 m². Az öntözőtelep terület nagysága 284,9 ha. A térképi kimutatás csak 6 db fúrási pontot tartalmaz. Az ingatlan-nyilvántartás szerint az igénybevétel szántó 1-3. művelési ágú, minőségi osztályú földrészleteket érint.

Alcsútdoboz község szántó művelési ágban nyilvántartott területeinek átlagos AK értéke 24.21. Ez alapján a beruházással érintett alcsútdobozi szántó 1. (38.20 AK/ha), szántó 2. (34.80 AK/ha) és szántó 3. (27.80 AK/ha) átlagosnál jobb minőségű területek. Az igénybevétel helyhez kötöttnak minősül, mivel a termőföld művelési ágának megfelelő műveléshez, mezőgazdasági termeléshez közvetlenül kapcsolódó eszköz telepítése vagy építmény elhelyezése céljából szükséges.

A termőföld más célú hasznosítása mentes az ingatlanügyi hatóság engedélye alól, ha a termőföldet véglegessé vált vízjogi létesítési engedélyben meghatározott vízkivételt biztosító vízlétesítmény vagy mezőgazdasági vízellátást szolgáló vízlétesítmény, valamint az ezekhez kapcsolódó műtárgyak létesítése, illetve építési engedélyezés hatálya alá nem tartozó, öntözéshez kapcsolódó építmények létesítése céljából veszik igénybe.

A fenti tényeket figyelembe véve olyan körülmény, mely miatt a termőföld mennyiségi védelme szakkérdés tekintetében a hozzájárulást meg kellett volna tagadni, nem állt fenn.

A munkálatok megkezdése előtt érintettség esetén a termőföld időleges vagy végleges más célú hasznosítása céljából szükséges az ingatlanügyi hatóság engedélyét megkérni.

Jelen határozat kiadása vonatkozásában kifogás nem merült fel.

Szakkérdés vizsgálat jogalapja: a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX törvény (továbbiakban Tftv.) 7. § (1) bekezdése, 8. § (1) – (2) bekezdése, 10. § (2) bekezdés f) pontja, 11. § (1) bekezdése, 21. § (3) bekezdés f) pontja, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 1. § e) pontja, a 36. § b) pontja, 37.§ (1) bekezdése, 3. § (3) bekezdés b) pontja.

A termőföld minőségi védelme szempontjából (624/2022. Korm. rendelet 3. számú melléklet 6. pont):

A dokumentáció alapján megállapítható, hogy az érintett ingatlanokon 7 db öntöző kútból, 2 db öntözővíz tározóból, 2 db szivattyútelepből, felszín alatti nyomócsövekből, öntözőberendezésekből, illetve villamos földkábelből álló öntözőtelep létesítése tervezett. A víz- és energiatakarékos, mikroszórófejes öntözés az érintett szántóterületeken valósul meg. A telepítési munkákat 2025- ben tervezik megkezdni, az öntöző kutak üzembe helyezésének várható időpontja 2025 szeptembere. A tervezett kutak és az öntözőtelep elvi vízjogi engedéllyel és objektumazonosítóval rendelkeznek. A GG_F_01 jelű kút vízjogi létesítési engedélyt kapott (PÁTÖFO/600-11/2024.).

Az öntözőtelep két, egymástól a 0160 hrsz.-ú út által elválasztott területrészből áll. A két területen a vízellátás egymástól független módon valósul meg. A 179,9 ha nagyságú Ny-i területrészen 4 db (CP1, CP2, CP3, CP4), a 105,0 ha nagyságú K-i területrészen 3 db (CP5, CP6, CP7) center pivot öntözőberendezés fog üzemelni. A mélyfúrású öntöző kutakból (GG_F_02, GG_F_04, GG_F_07, GG_F_09, illetve GG_F_01, G_F_05, GG_F_08 jelű kutak) a vízkivétel búvárszivattyúval történik, a szivattyúk felszín alatti nyomócsővel (V1, V2, V3, V4, illetve V5, V6, V7 tápvezetékek) töltik az 1. illetve a 2. sz. szigetelt öntözővíz tározót. A víztározók kapacitásai 23 000 m³ (1. sz.), illetve 14 000 m³ (2. sz.). A tározókból a szivattyútelepek felszín alatti nyomócsővezetékeken keresztül látják el az öntözőberendezéseket. A villamos energia ellátáshoz primer (22 kV) és szekunder (400 V) villamos hálózat (földkábel) kiépítése szükséges.

A 350,0 m talpmélységű karsztvíz kutak maximális vízkivétele 16 000 m³/nap. Az öntözési időszak március 1. - október 31. (245 nap), az öntözési víznorma min. 7,5 mm/nap, max. 22,5 mm/3 nap, illetve max. 210 mm/év. A mértékadó öntözési időszakban (július hó) a kutak max. 15 napos folyamatos üzeme lehetséges. A napi öntözési vízigény 13 493 + 7875 m³/nap, az éves öntözési vízigény: 598 290 m³.

A tevékenység talajra és földtani közegre gyakorolt hatásaival a dokumentáció 5.3 fejezete foglalkozik. A fejezet alapján talajvédelmi szempontból a létesítés során a fő munkafázisok a

tereprendezés, a víztározók helyének kialakítása során a talajkitermelés, a vezetékek fektetése során az ároknyitás, illetve az öntöző műtárgyak betonalapzata alóli humusz talaj letermelés. Az üzemelés során a vízerózió, illetve a trágyák kimosódása is jelentősebb lehet, ezért fontos az időjárás-előrejelzésen alapuló öntözés, illetve a kijuttatandó tápanyagok mennyiségének megfelelő meghatározása.

A beruházással érintett ingatlanok közül az Alcsútdoboz 0162 a), a 0171/1 és a 0173 a) hrsz.-ú ingatlanok művelési ága szántó, illetve a beruházás környezetében nagyrészt mezőgazdasági területek találhatók.

Tekintettel arra, hogy a dokumentáció alapján megállapítható, hogy az érintett szántóterületeken öntözés tervezett, valamint a létesítés során termőtalaj igénybevétele történik, a beruházás további szakaszaiban az alábbiakat szükséges figyelembe venni:

A Tftv. 50. § (2) bekezdése alapján a talajvédelmi hatóság eljárásához az alábbi esetekben a külön jogszabály szerinti talajvédelmi terv szükséges:

- b) humusz talaj termőréteg mentéséhez termőföldön történő, 400 m²-t meghaladó területigényű tevékenység megvalósítása,
- d) a mezőgazdasági célú hasznosítást lehetővé tevő újrahasznosításhoz, valamint a termőföld eredeti állapotának helyreállításához, ha az érintett teljes terület meghaladja a 400 m² terület nagyságot, vagy vonalas létesítmények esetében az 500 métert,
- e) öntözéshez.

Megállapítható, hogy a tárgyi beruházás során tervezett tározók maximális vízfelülete 7200 + 4608 m², a kutak és az öntözővíz-tározók között épülő tápvezetékek összes hossza 4099,5 m, a felszín alatti nyomócsővezetékek összes hossza pedig 5017,3 m.

Fentiek alapján a vízjogi létesítési engedélyezési eljárás, vagy amennyiben Környezeti Körzeti Terv készül, az azt jóváhagyó eljárás során csatolni kell a talajvédelmi terv készítésének részletes szabályairól szóló 90/2008. (VII. 18.) FVM rendelet 2.4. (a talaj humusz talaj termőrétegének mentését megalapozó talajvédelmi terv), 2.5. (mezőgazdasági célú hasznosítást lehetővé tevő rekultivációt, újrahasznosítást megalapozó talajvédelmi terv), illetve 2.6. (öntözési talajvédelmi terv) pontjai alapján készített, 5 évnél nem régebbi talajvédelmi terveket. A hatósági eljáráshoz szükséges talajvédelmi tervet – melyet a talajvédelmi hatóság által nyilvántartott, arra jogosult szakértőnek kell készítenie – az ügyfélnek kell beszereznie.

A talajvédelmi hatóság hatásköre a Tftv. 32. § (1) bekezdés alapján a termőföldekre terjed ki. A Tftv. 2. § 19. pontja szerint termőföld az a földrészlet, mely az ingatlan-nyilvántartásban szántó, szőlő, gyümölcsös, kert, rét, legelő (gyep), nádas vagy fásított terület művelési ágban van nyilvántartva.

Tekintettel arra, hogy az eljárás tárgyát képező ingatlanok közül az Alcsútdoboz 0162 a), a 0171/1 és a 0173 a) hrsz.-ú ingatlanok művelési ága szántó, illetve a beruházás környezetében nagyrészt mezőgazdasági területek találhatók, tárgyi ügyben a talajvédelmi szakkérdés vizsgálata indokolt.

A talajvédelmi hatóság jelen eljárásba a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése, illetve a 3. melléklet 6. pontja alapján lett bevonva, mely szerint, ha az eljárás termőföldön vagy azzal szomszédos földrészleten megvalósuló beruházás, illetve tevékenység engedélyezésére irányul, akkor a termőföldre gyakorolt hatásokat vizsgálni kell.

Kulturális örökségvédelem szempontjából (624/2022. Korm. rendelet 3. számú melléklet 4. pont):

A rendelkezésemre álló iratok alapján megállapítottam, hogy a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 7. § 20. pontja értelmében a beruházás örökségvédelmi szempontból nagyberuházásnak minősül, amely a bruttó 500 millió forintos értékhatárt meghaladja. A GeoGold Kárpátia Kft. megbízottjának nyilatkozata alapján a tárgyi beruházás nagyberuházásnak minősül.

A 4.4 pontban tett kikötéseket az alábbiak alapján tettem:

4.4.1 pont: a Kötv. 23/C. § (1) bekezdése alapján nagyberuházás esetén előzetes régészeti dokumentációt kell készíttetni, amelyet a Kötv. 23/D. § (3) bekezdése és a Kr. 3. § (3) bek. alapján a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ (a továbbiakban: MNMKK) készít el. A

kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 39. § (1) bekezdése szerint az ERD két fázisban is készülhet: adattári és lelőhely-felderítési (ERD-I.), valamint próbafeltérési (ERD-II.). A Kötv. 23/C. § (5) bekezdése szerint az ERD készítése során – a jogszabályban meghatározott kivételekkel – próbafeltérést kell végezni, amely nem a megelőző feltérítés része. Kötv. 23/D. § (1) és (2) bekezdése alapján az ERD záródokumentuma a feltérítési projektterv, amely meghatározza a nagyberuházáshoz kapcsolódó valamennyi régészeti feladatellátást, annak módját, az érintett területet és annak régészeti jellemzőit, a várható kockázatokat. A Kötv. 23/D. § (4) bekezdése szerint a feltérítési projekttervet a jogszabályban kijelölt örökségvédelmi szerv a beruházó részére megküldi, majd a beruházó által jóváhagyott anyagot a Kötv. 23/D. § (4) bekezdése alapján az MNMKK megküldi a projekttervben szereplő, a régészeti feladatellátás elvégzésére megjelölt intézménynek.

A feltérítési projektterv alapján a beruházás földmunkával járó kivitelezése során el kell végezni a projekttervben előírt szükséges régészeti szakfeladatokat.

4.4.2 pont: Az elkészült feltérítési projekttervet tartalmazó teljes ERD benyújtási idejét a Kr. 40. § (7) bekezdése határozza meg, amely alapján a földmunkával járó tevékenység engedélyezésére vagy közlekedési infrastruktúra-beruházás estén a földterület megszerzésére irányuló azon első hatósági eljárás megindítására irányuló kérelemhez kell mellékelni, amelyben a hatóság eljár vagy szakhatóságként vagy a szakkérdés vizsgálatával közreműködik.

A szakkérdés vizsgálat a 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 3. számú melléklet 4. pontján, a Kötv. vonatkozó rendelkezésein, illetve a Kr. 87. § (1) és 88. § (1) bekezdésén alapul.

Vízügyi, vízvédelmi szempontból – Öntözőtelep vonatkozásában (624/2022. Korm. rendelet 8. számú melléklet 2. és 3. pontja):

A megkereséshez csatolt tervdokumentációval megkerestem a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot (továbbiakban: Vízügyi Igazgatóság), mint Kormány által kijelölt felszíni és a felszín alatti vizek kezelőjét. A Vízügyi Igazgatóság Szfvár-005001-2/2025. ügyiratszámú szakvéleményét az állásfoglalásom kialakításakor figyelembe vettem.

A benyújtott iratokból és a rendelkezésre álló szakvélemény és nyilvántartási adatok alapján az alábbiakat állapítottam meg:

A Bányavölgyi Öntözési Közösség Kft. a közösség tagjainak használatában lévő, Alcsútdoboz külterületén fekvő területein mikroszórófejes öntözésfejlesztési beruházást tervez megvalósítani, 284,39 ha-on.

Az öntözőtelep vízellátását gazdaságosan elérhető felszíni vízbázis hiányában felszín alatti vízbázis (**öntözőkutak**) használatával kívánja megvalósítani. A fejlesztés célja, hogy a területen mikroszórófejes rendszerű (mikroszórófejjel szerelt center pivot öntözőberendezések), víz- és energiatakarékos öntözési üzem valósuljon meg, biztosítva az intenzív növénytermesztés alapjait, termésbiztonságot, illetve minőséget.

A vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX.4.) Korm. rendelet 10. § (2a) bekezdése értelmében „A mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivétel biztosító vízellátási intézmény esetében vízügyi hatóságként, vízvédelmi hatóságként, valamint szakhatóságként országos illetékességgel az öntözési gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény szerinti öntözési igazgatási szerv jár el.”, amelyből megállapítható, hogy a létesítendő mezőgazdasági célú öntözőkutak nem tartoznak a Fejér Vármegyei Kormányhivatal (Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály Vízügyi és Vízvédelmi Osztály) illetékességébe és hatáskörébe. Az Ákr. 17. §-a értelmében: „A hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja.”

Az **öntözőtelep** két, egymástól a 0160 hrsz.-ú út által elválasztott területrészből áll. A Ny-i területrészen - 173 és 0171/1 hrsz. - 4 db (CP1, CP2, CP3, CP4), a K-i területrészen – 0162 hrsz. - 3 db (CP5, CP6, CP7) center pivot öntözőberendezés fog üzemelni. A két területrészen a vízellátás egymástól független módon valósul meg.

A két részterületen 1. számú tározó Ny-i tömb, 23.000 m³, 2. számú tározó, K-i tömb 14.000 m³ kapacitású szigetelt tározókat kívánnak megvalósítani.

Az öntözési üzem módja: az öntözővíz-tározóból a szivattyútelep felszín alatti nyomócsővezetékén keresztül jut majd el a víz az öntözőtelep mikroszórófejes berendezéseihez.

Az öntözési üzem időszaka: március 1. - október 31. (245 nap)

Magyarország felülvizsgált és az 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozattal elfogadott 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási terve alapján az érintett ingatlanok és környezetük a Duna részvízgyűjtőn belül az 1-9 Közép-Duna vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységen találhatóak.

Felszíni víz a vizsgált területen nem található. Az öntözendő terület K-i határától 2-300 m-re húzódik a Szent-László-patak 40-50 m-rel alacsonyabb térszínén.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet értelmében Alcsútdoboz település közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi terület (éppen a Bányavölgyi öntözendő terület határában és attól K-re előforduló nyílt karsztos területek miatt).

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdésén alapuló 1:100.000-es méretarányú érzékenységi térkép (érzékenységi alkategóriák szerinti térkép) alapján az öntözendő területek nagy része a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területre esik. A Korm. rendelet 2. melléklete szerinti besorolás 2.a kategória (a csapadékból származó utánpótlódás sokévi átlagos értéke meghaladja a 20 mm/évet). A terület K-i határát övező nyílt karsztos rész (1.b kategória) viszont fokozottan érzékeny.

Az öntözőtelep ingatlanjai üzemelő, vagy távlati ivóvízbázis előzetesen lehatárolt, ill. hatósági határozatban kijelölt hidrogeológiai védőidomát, védőövezet- és védőterület-rendszerét nem érintik.

Az öntözőtelep – normál üzemmenet esetén – a földtani közegre, felszíni- és felszín alatti vizekre káros hatást nem gyakorol.

A Környezetvédelmi Hatóság a fentiekre figyelemmel az öntözőkutakra vonatkozóan vízügyi és vízvédelmi szempontból szakkérdés vizsgálatot jelen határozat alábbi – „*Megkeresés a mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivételt biztosító vízálléshelyekkel összefüggésben*” – címe alatt rögzítettek szerint végezte el.

Megkeresés

a mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivételt biztosító vízálléshelyekkel összefüggésben

Az előzetes vizsgálati eljárásban a 624/2022. Korm. rendelet 12/A. § -a szerint a környezetvédelmi hatóság az engedélyezési eljárásában – az adott eljárásra vonatkozó különös szabályokban meghatározott szempontok mellett – a 8. mellékletben foglalt táblázat szerinti feltételek esetén vizsgálja a táblázatban meghatározott szakkérdést.

A 624/2022. Korm. rendelet 8. mellékletben foglalt táblázat 2. és 3. pontjai szerint az előzetes vizsgálati eljárás során **vizsgálendő szakkérdés minden esetben**

2. pont: Annak elbírálása, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, továbbá annak elbírálása, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol.

3. pont: Annak elbírálása, hogy a tevékenység kapcsán a felszíni és felszín alatti vizek minősége, mennyisége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e.

A vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet (továbbiakban: 223/2014. Korm.rendelet) 10. § (2a) bekezdése szerint **a mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivételt biztosító vízálléshelyek esetében vízügyi hatóságként, vízvédelmi hatóságként,** valamint szakhatóságként

országos illetékességgel az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény szerinti öntözési igazgatási szerv jár el.

A 223/2014. Korm. rendelet 10. § (8) bekezdése alapján a vízvédelmi hatóságok a víz mint környezeti elem védelme tekintetében – kormányrendeletben vagy miniszteri rendeletben foglalt esetekben, a környezetvédelmi feladat- és hatáskör részeként – ellátják a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben meghatározott környezetvédelmi közigazgatási hatósági feladatokat.

Az Ákr. 25. § (1) bekezdésének b) pontja alapján, a hatóság – legalább ötnapos határidő tűzésével – más szervet vagy személyt kereshet meg, ha az eljárás során szükséges adattal vagy irattal más rendelkezik.

A fentiek alapján az előzetes vizsgálati eljárás során az FE/KTF/1310-22/2025. ügyiratszámú végzésben megkerestem a **mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivételt biztosító vízálléscsökkentők esetében vízügyi hatósággént, vízvédelmi hatósággént országos illetékességgel eljáró Agrárminisztériumot**, aki MVF/631-1/2025. iktatószámú számon a dokumentáció kiegészítését kérte. A szükséges kiegészítés benyújtására az FE/KTF/1310-28/2025. ügyiratszámú végzésben hiánypótlás kereteiben felhívtam a Kérelmezőt.

Ezt követően a hiánypótlás kérsben foglaltak teljesítésének időszükségletére tekintettel a meghatalmazottként eljáró GeoGold Kárpátia Kft. 2025. március 18. napján érkezett beadványában az eljárás szünetelését kérte.

Az Ákr. 49. § (1) bekezdése szerint az eljárás szünetel, ha azt – jogszabály kizáró rendelkezésének hiányában – az ügyfél kéri, melyre tekintettel az FE/KTF/1310-30/2025. ügyiratszámú végzésben az eljárás szüneteléséről döntöttem.

Az eljárás szünetelésének időtartama az Ákr. 50. § (5) bekezdés a) pontja alapján nem számít bele az ügyintézési határidőbe.

Ezt követően a GeoGold Kárpátia Kft. 2025. június 2. napján kérte az eljárás folytatását és kiegészítést nyújtott be.

Az Ákr. 49. § (2) bekezdése szerint az eljárást bármelyik ügyfél kérelmére folytatni kell, melyre tekintettel az FE/KTF/1310-32/2025. ügyiratszámú végzésben az eljárás szünetelését megszüntettem.

Az FE/KTF/1310-33/2025. ügyiratszámú végzésben ismételt megkerestem az Agrárminisztériumot és megküldtem részére a kért kiegészítést.

Az **Agrárminisztérium** a benyújtott kiegészítés alapján, 2025. június 12. napján megküldött MVF/631-7/2025. iktatószámú, megkeresésre adott válaszában szereplő előírásokat a határozat 5.0 pontja tartalmazza. Indokolásában az alábbiak szerint nyilatkozott:

„Főosztály FE/KTF/1310-33/2025. számú megkeresésében tárgyi ügyben az Agrárminisztérium (1052 Budapest, Apáczai Csere János utca 9.; a továbbiakban: AM) szakkérdésben foglalt állásfoglalását kérte, melyhez mellékelte a Dokumentációt.

A vízügyi hatóság által a környezetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 624/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 12/A. § -a, valamint 8. számú melléklet 2. és 3. pontja alapján vízügyi és vízvédelmi hatáskörben vizsgálandó szakkérdések az alábbiak:

- Annak elbírálása, hogy a tevékenység vízellátása, a keletkező csapadék és szennyvíz elvezetése, valamint a szennyvíz tisztítása biztosított-e, vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e, továbbá annak elbírálása, hogy a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra milyen hatást gyakorol.*
- Annak elbírálása, hogy a tevékenység kapcsán a felszíni és felszín alatti vizek minősége, mennyisége védelmére és állapotromlására vonatkozó jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők-e.*

Környezethasználó az Alcsútdoboz 0162, 0166, 171/1, 0172 és a 0173 hrsz-ú ingatlanokon 284,9 ha nagyságú területen öntözésfejlesztési beruházást tervez megvalósítani. A tervezett a területen

mikroöntöző szórófejes rendszerű, víz- és energiatakarékos öntözés kialakításával intenzív növénytermesztéses gazdálkodást kíván folytatni.

A tervezési terület környezetében nem található. a várható vízigényeket megfelelő mértékben kielégítő felszíni vízbázis, ugyanis a területen megtalálható felszíni vízfolyások (Váli-víz, Benta-patak) vízhozama az öntözési időszakban (nyáron) csekély, vízjárásuk erősen ingadozó. A Dokumentáció szerint a területen felszín alatti víz szempontjából a talaj- illetve a rétegvízkészlet mennyiség mérsékeltnak mondható, az öntözővíz hosszútávú biztosítására nem alkalmasak. Tervező ezen okból terület földtani és vízföldtani jellemzői alapján, a mélyebben elhelyezkedő, repedezett felső triász karsztos képződményeket nevezi meg, mint alkalmas vízadó réteg. Ezen okból összesen 7 db karsztkút létesítését javasolja 350 méter előírányzott talpmélységgel.

Tekintettel arra, hogy az engedélyezés tárgyát képező kutak mezőgazdasági öntözési célú felszín alatti vízkivételt biztosító létesítménynek minősülnek, a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014 (IX. 4.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 223/2014 (IX. 4.) Korm. rendelet] 10. § (2a) bekezdése alapján az eljáró hatóság az AM.

A Dokumentáció szerint a tervezett öntözőtelep éves vízigénye $600\,000\text{ m}^3/\text{év}$, míg a napi maximális vízigény $16\,000\text{ m}^3/\text{év}$ lesz. A kutak átlagos víztermelése (245 nap üzem): $2.449\text{ m}^3/\text{nap/kút}$ értékben lett megadva. Az öntözési időszak március 1. és október 31. között lesz tervezetten.

A tervezett tevékenység felszíni vizekre való környezeti hatása elhanyagolható mértékű, továbbá közvetlenül felszíni vizeket nem érint.

A Dokumentáció szerint az öntözőtelep és a kutak megvalósítása nem lesz jelentős hatással a felszín alatti vizekre, amennyiben azokat megfelelő jogosultsággal rendelkező kivitelező végzi. Tervező szerint különös figyelmet kell fordítani, hogy a furatokba szennyezőanyag ne jusson be, valamint a harántolt rétegek összenyitására ne kerüljön sor, továbbá a szűrőzés során a rétegek vizei ne keveredjenek.

Az üzemeltetés (elsősorban a kutakból történő vízkivétel) felszín alatti vizek szempontjából jelentősebb hatással bírhat, ez okból Tervező háromdimenziós hidrodinamikai modellezést végzett. A számításokat a véges elem módszert alkalmazó Feflow® programcsomag használatával végezték el. A modell horizontális határai az alábbiak szerint lett meghatározva:

EOV X min.-max.: 220 410,2 – 244 058,0

EOV Y min.-max.: 599 410,4 – 632 731,5

A végeselemes rácsháló felosztása során 1 572 270 db elem és 813 960 db csomópont került kialakításra, az elemek méretét a kutak környezetében fokozatosan csökkentették. A vertikális tagoláshoz összesen 74 db fúrás adatait használták fel, ezek alapján a modellter 16 rétegre került felosztásra.

A modellezés során az alábbi települések közcélú ivóvízmű kútjai kerültek figyelembevételre: Vértessacska (2 db kút); Óbarok, Bodmér, Alcsútdoboz. A vizsgált 5 db vízbázis eltérő földtani közegből termeli a vizet. A modellfuttatás hatására kialakuló vízszintváltozás a felső-pannonra szűrt kutak esetében a legcsekélyebb mértékű, a szarmata mészkőre szűrt kút esetében vízszintcsökkenés, míg a felső triász karbonátokra telepített kutak esetében jelentős vízszintemelkedés figyelhető meg.

Tervező a modell nyugalmi vízszintjének kalibrációját stacionárius állapotra, zárt tükrű (confined) rendszerben végezte el. A kalibráláshoz szükséges kezdeti adatokat az Országos Vízügyi Főigazgatóságtól igényelt karsztvízszint megfigyelőhálózat kútjaiban mért aktuális vízszintek szolgáltatották. A kalibráció átlagos hibája az összes kút esetében 5,2 m volt (RMS), míg az adatok szórása a 95%-os szignifikancia szinten belül helyezkedik el. Ugyanakkor Tervező megjegyzése szerint a Bodmér K-1-es kútban anomália jelent meg, amely a modellben nem szereplő geológiai objektum (neogén vető) okozhat.

A modellezés alapján a tervezett öntözőkutak a vértessacsai, az óbaroki és a bodméri vízbázisok kútjaira gyakoroltak hatást. Az alcsútdoboz termelőnkút esetében nem mutatható ki negatív vízszintváltozás, ami azzal magyarázható, hogy a két különböző vízadóra szűrőzött kút között megtalálható vízrekesztő képződmények kellő védettséget adnak az alcsútdobozi kútnak.

Tervező meghatározta az öntözőkutak termeltetésének az egyes vízműkutakra gyakorolt hatását, amely alapján a Bodmér K-1-es kút esetében 9 cm-rel, az Óbarok K-8-as kút esetében 29 cm-rel haladják meg a 10%-os hozamcsökkenés határát, a többi kútban ez alatt maradt a prognosztizált vízszintcsökkenés.

Ugyanakkor a Dokumentációban Tervező szerint az elmúlt években a megcsapolni tervezett vízadókban jelentősebb vízszintemelkedési tendencia jellemző.

A fentieket figyelembe véve Tervező a következő konklúziót vonta le: „A modellezéssel vizsgált felső-triász karbonátokban kb. 10-30 cm-es vízszintcsökkenés prognosztizálható az öntözőkutak hatásaként, ellenben a természetes úton emelkedő karsztvízszintek a vizsgált vízbázisok kútjaiban, a létesítéskori állapotokhoz képest jelentős vízszintemelkedést okoznak, így az öntözőkutak által okozott hatás elhanyagolható mértékű.”

A tervezett kutak az NFK-016550/2024 számon módosított, NFK-053202/2023 számú határozattal elvi vízjogi engedélyt kaptak az AM jogelődjétől; továbbá a GG_F_01 jelű öntözőkút PÁTÖFO/600-11/2024. hivatkozási számon, Fejér-1 vízikönyvi számon az AM által kiadott határozattal vízjogi létesítési engedélyt kapott. A többi kútra vonatkozóan MVF/537/2025 számon vízjogi létesítési engedélyezési eljárás van folyamatban az AM előtt.

Az eljárás során az AM a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 3. § (1) - (2) bekezdése valamint a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény 4. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Dokumentáció megküldésével megkereste területileg illetékes Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot (a továbbiakban: KDTVIZIG), amely a megkeresésre Szfvár-005183-2/2025. ügyiratszámom az alábbi állásfoglalást adta:

„Az Agrárminisztérium Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Főosztálya az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 25. § (1) b) pontja alapján MVF/631-2/2025 számú levelével megkereste Igazgatóságunkat azzal, hogy az Alcsútdoboz 0162, 0166, 0171/1, 0172 és 0173 hrsz.-ú ingatlanokon tervezett öntözőkutak és öntözőtelep létesítésére vonatkozó előzetes vizsgálati eljárás kapcsán folyamatban lévő szakhatósági eljárásban Igazgatóságunk adja meg vízgazdálkodási véleményét. A végzés mellékleteként megküldött, a Geogold Kárpátia Kft. által készített - VJE_2024_14_EVD törzsszámú - előzetes vizsgálat dokumentáció, valamint az Igazgatóság rendelkezésére álló nyilvántartási adatok alapján az alábbiakat állapítottuk meg:

A Bányavölgyi Öntözési Közösség Kft. a közösség tagjainak használatában lévő, Alcsútdoboz külterületén fekvő területein mikroszórófejes öntözésfejlesztési beruházást tervez megvalósítani, 284,39 ha-on.

Az öntözőtelep vízellátása gazdaságosan elérhető felszíni vízbázis hiányában felszínalatti vízbázis (öntözőkutak) használatával történik. A fejlesztés célja, hogy a területen **mikroszórófejes** rendszerű (mikroszórófejjel szerelt center pivot öntözőberendezések), víz- és energiatakarékos öntözési üzem valósuljon meg, biztosítva az intenzív növénytermesztés alapjait, termésbiztonságot, illetve minőséget.

Az öntözőtelep két, egymástól a 0160 hrsz.-ú út által elválasztott területrészből áll. A Ny-i területrészen - 173 és 0171/1 hrsz. - 4 db (CP1, CP2, CP3, CP4), a K-i területrészen - 0162 hrsz. - 3 db (CP5, CP6, CP7) center pivot öntözőberendezés fog üzemelni. A két területrészen a vízellátás egymástól független módon valósul meg.

A vízellátást triász karsztos vízadóra települt 7 db öntözőkútból kívánják biztosítani. A tervezett kutak helyszínét felszíni geofizikai vizsgálatokkal pontosították. A kutak tervezett talpmélysége 350 m.

A kutakból a beépített elektromotoros búvárszivattyúk egyidejű üzemével, a tápvezetéseken (felszínalatti nyomócsővezeték) töltik a két részterületen létesített szigetelt tározókat:

1. számú tározó Ny-i tömb, 23.000 m³,

2. számú tározó, K-i tömb 14.000 m³ kapacitású.

Az öntözési üzem módja: az öntözővíz-tározóból a szivattyútelep felszín alatti nyomócsővezetéken látja el az öntözőtelep mikroszórófejes berendezéseit.

Öntözési víznormák: min. 7,5 mm/nap max. 22,5 mm/3 nap, max. 210 mm/év

Az öntözési üzem időszaka: március 1. - október 31. (245 nap)

Vízigény: 600.000 m³/év

Átlagos vízigény: ~2.450 m³/nap (kutanként átlagosan 350 m³/nap)

Maximális vízigény: 16.000

A tervezett tevékenység felszín alatti vizekre, vízbázisokra gyakorolt hatása:

Magyarország felülvizsgált és az 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozattal elfogadott 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási terve alapján az érintett ingatlanok és környezetük a Duna részvízgyűjtőn belül az 1-9 Közép-Duna vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységen találhatóak. A vízkivétel hatásának vizsgálatára lehatárolt modellterület azonban kiterjed a még az 1-14 Velenceitő és kisebb arányban az 1-6 Átalér alegységek területére is.

Felszíni víz a vizsgált területen nem található. Az öntözendő terület K-i határától 2-300 m-re húzódik a Szent-László-patak 40-50 m-rel alacsonyabb térszínen. Az öntözendő területről a be nem szivárgó, a felszínen esetlegesen lefolyó csapadék a Bányavölgyi-árokba kerül.

A vízkivétel a „k.1.3 Dunántúli-középhegység - Budai-források vízgyűjtője” hideg karszt víztestet terheli, de mivel az öntözőkutakat a kt.1.3 víztest határához közel tervezik kialakítani, a vízkivétel a Budapest környéki termálkarszt víztestet is érintheti.

A vízgyűjtő-gazdálkodási terv felülvizsgálata során meghatározottak szerint mindkét karszt víztest mind mennyiségi, mind kémiai állapota „jó” minősítésű.

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet értelmében Alcsútdoboz település közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan és kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi terület (éppen a Bányavölgyi öntözendő terület határában és attól K-re előforduló nyílt karsztos területek miatt).

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése n alapuló 1:100.000-es méretarányú érzékenységi térkép (érzékenységi kategóriák szerinti térkép) alapján az öntözendő területek nagy része a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területre esik. A Korm. rendelet 2. melléklete szerinti besorolás 2.a kategória (a csapadékból származó utánpótlódás sokévi átlagos értéke meghaladja a 20 mm/évet). A terület K-i határát övező nyílt karsztos rész (1.b kategória) viszont fokozottan érzékeny.

Az öntözőtelep ingatlanjai üzemelő, vagy távlati ivóvízbázis előzetesen lehatárolt, ill. hatósági határozatban kijelölt hidrogeológiai védőidomát, védőövezet- és védőterület-rendszerét nem érintik.

A kutak által kitermelt vízmennyiség hatásának vizsgálata érdekében a GeoGold Kárpátia Kft. „A Bányavölgyi Öntözési Közösség Kft., Alcsútdoboz külterület 0162, 0171/1 és 0173 hrsz.-on tervezett 7 db mélyfúrású öntözőkút, valamint a környező vízbázisok hatásvizsgálata 3D-s hidrodinamikai modellezés segítségével” címmel szakvéleményt készített.

A részletes hidrogeológiai modellt Feflow szoftver alkalmazásával állították elő. A tervezett éves 600.000 m³ vízkivétel hosszútávú hatásainak ellenőrzésekor az öntözőkutak átlagos (337- 367 m³/nap), permanens víztermelése mellett modellezték a kialakuló üzemi vízszinteket és depressziós teret. (Így valójában kb. 900.000 m³/éves víztermelés hatását vizsgálták.)

A modellben számították a tervezett vízkivétel hatásterületén lévő vízműkutak környezetében kialakuló depresszió nagyságát és az abból várható hozamcsökkenéseket.

A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról szóló 30/2008. (XII.31.) KvVM rendelet 5. § (3) bekezdése értelmében új kutak telepítésénél figyelembe kell venni, hogy az azonos vízadó szintekre települt kutak együttes üzemeltetése esetén - ugyanazon üzemi vízszinthez tartozó - kialakuló vízhozamcsökkenés mértéke ne haladja meg az eredeti, üzemszerűen kitermelhető vízhozam 10%-át.

A felső-triász vízadóban kialakuló 0,5 m-es depresszió hatásterületén belül csak a Göböljárás pusztai vízműkút (Alcsútdoboz K-3 kataszteri számú) található. A miocén mészkőre települt víz- műkútra - a modellezés alapján - a triász vízadóra kiképzett öntözőkutak termelése nem lesz hatással, a miocén és a karsztos vízadó közötti nagy vastagságú vízrekesztő képződmények miatt.

A 0,5 m-es vízszintcsökkenéssel érintett terület határán kívül a bodméri, az óbaroki és a vértesi- acsai községi vízbázis kútjaira lesz hatással az öntözővíz termelés.

A vértesi-acsai vízmű kútjai felső-pannon vízadót szűrőznek, 10-14 m-es üzemi vízszintcsökkenés mellett termelnek, az öntözővízkivétel hatására fellépő, modellezett további 0,25-0,26 m-es depresszió nem okoz 10%-ot elérő vízhozamcsökkenést.

A bodméri és az óbaroki, karsztra települt vízműkutak esetében a vízhozamcsökkenés - habár csak 0,21, illetve 0,33 m depressziós hatása lesz az öntözésnek - meghaladja a 10%-ot. Ezek a kutak jó vízadóképességű vízadóra települtek. A bodméri kút 1,0 m körüli, az óbaroki kút (Felcsút K-8) átlagosan 2,5 m-es depresszióval termel. Ehhez képest az öntözés miatti vízszintcsökkenés valóban meghaladja a 10 %-ot. A két vízműkút a Dunántúli-középhegységi főkarsztot veszi igénybe. A karsztvízszint mindenkori helyzetét - a vízkivételen túl - a csapadékból beszivárgó vízmennyiség alakítja, **a két vizsgált vízműkút vízszintjében a természetes ingadozás meghaladja a tervezett öntözőkutak depressziós hatását.**

A dokumentációban nem említik az egyéb kutakra gyakorolt hatást: két karsztikut van a 0,5 m-es depresszió területén belül: a Hatvan-pusztai K-14 kataszteri számú kút, amiből az engedélyezett vízkivétel csekély, 1,5 m³/nap. A vízszintcsökkenés mértéke itt 0,6-0,7 m körüli lehet, ami kb. 15 l/p-es hozamcsökkenést (25%) jelent a kút 60 l/p-es üzemi vízhozamához képest (létesítéskori adatok). Tekintettel a kis vízigényre, a kút üzemét nem lehetetleníti el az öntöző-kutak termelése.

A másik karsztikut a tervezett öntözőkutakhoz közelebbi (~1 m-es depresszió) K-19 kataszteri számú kút, mely a 0137/1 hrsz.-ú vadász- és vendégház kútjaként létesült 2005-ben, ez a kút azonban vízjogi üzemeltetési engedéllyel, lekötött kontingenssel nem rendelkezik.

Összességében tehát a tervezett öntözőkutak vízkivétele a környező vízhasználatokra káros hatással - az előzetes információk, a modellezés alapján - nem lesz.

Az öntözőkutak tervezett, szakszerű műszaki kialakítása biztosítja - ha a kivitelezés a terveknek megfelelően történik -, hogy a felszín alatti vizek minőségi állapota se romoljon, a vízadók a felszíni eredetű szennyezésekkel szemben védve legyenek.

Szükségesnek tarjuk majd, hogy az öntözőkutak elkészülte után, tényleges rétegsoruk, hidraulikai adataik birtokában újra készüljön hidrodinamikai modellezés az öntözővízkivétel hatásának vizsgálatára, ami alapján esetleg szükségessé válhat a kitermelés csökkentése.

A fentiek alapján a tervezett öntözési beruházás és a kapcsolódó előzetes vizsgálati eljárás lezárása ellen vízkészlet-gazdálkodási szempontból nem emelünk kifogást.

Nyilatkozatunkat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 25. § (1) b) pontja alapján adtuk meg.”

Tekintettel arra, hogy a tevékenység végzése a modellezés alapján jelentős hatással lehet a már üzemelő, közcélú ivóvízellátást szolgáló vízműkutakra, az AM hiánypótlásként az érintett üzemeltetők hozzájárulásának benyújtását írta elő. A FEJÉRVÍZ Zrt. FV/8128-2/2025. számú üzemeltetői nyilatkozatában, a megvalósuló kutakban történő rendszeres vízszintmérés, illetve az ebből készült összefoglaló jelentések elkészíttetése ellenében a tervezett tevékenységhez hozzájárul. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 6. § szerint:

6. § (1) A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy
- a) a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő;
 - b) megelőzze a környezetszennyezést;
 - c) kizárja a környezetkárosítást.

Továbbá a Kvt. 68. § (1) bekezdése alapján:

„A környezetre jelentős, illetve várhatóan jelentős mértékben hatást gyakorló tevékenység megkezdése előtt környezeti hatásvizsgálatot kell végezni.”

Figyelembe véve az elvégzett hidrodinamikai modellezés eredményét, valamint a KDTVIZIG vagyongazdálkodási hozzájárulásában foglaltakat; az AM az alábbi megállapításokat teszi:

- **a bemutatott modellezés alapján, – elsősorban a célzott vízáradórétegben emelkedő karsztvízszintek okán – a kutak által okozott depressziós hatás mértéke nem jelentős.**
- **a tárgyi területen jelenleg fennálló karsztvízszint-emelkedéssel kapcsolatos trend jövőbeni folytatódása – figyelembe véve az fennálló éghajlatváltozást is – nem megállapítható.**
- **a célzott vízkivétel jelentős mennyiségűnek számít, amely hatással lehet a vízáradóra, amely a tervezett öntözés mellett többek között több település közcélú ivóvízbázisaként is szolgál.**
- **A területre jellemző összetett geológiai felépítés okán (törés és vetőzónák vízfogó rétegek – slír) a tényleges földtani helyzet csak nehezen, jelentősebb egyszerűsítésekkel modellezhető.**

Összeségében – figyelembe véve, hogy a KDTVIZIG és a FEJÉRVÍZ Zrt. állásfoglalásaikban nem említettek kizáró okot a tevékenység ellen – megállapítható, hogy a bemutatott hidrodinamikai modellezés eredménye alapján – a jelenlegi ismeretek alapján – nem áll fenn olyan körülmény (pl. káros vízszintváltozás), amely alapján egyértelműen megállapítható lenne a jelentős környezeti hatás, az csak a tényleges üzemeltetési paraméterek és vízszintmérési eredmények birtokában lesz eldönthető.

Fentiek okán a tervezett kutak esetében esetlegesen indokolt lehet a próbaüzem lefolytatása is a vízáradóra gyakorolt hatás vizsgálata érdekében.

Azonban mivel a modellezés által nem lehet teljes mértékben előrejelezni az öntözési felszín alatti vízkivétel hatását a vízáradó rétegekre, valami a karsztvízszintek jövőbeni alakulása, trendjei sem ismertek; a későbbi, üzemeltetés során mért tényleges depressziós hatások alapján esetlegesen szükséges lehet az engedélyezett vízkivétel korlátozása.

A megismert tényállás alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

A rendelkező részben foglalt előírásaimnál figyelembe vettem az alábbi jogszabályhelyeket:

- *A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. § c) pontja értelmében a felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében tevékenység csak úgy végezhető, hogy hosszú távon se veszélyeztesse a felszín alatti vizek jó állapotát, a környezeti célkitűzések teljesülését.*
- *A (B) szennyezettségi határértékeket a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 1., 2. és 3. számú mellékletei határozzák meg.*
- *A 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 8. §-a a tevékenységek végzésére vonatkozó, a felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében szükséges általános szabályokat tartalmazza.*

Az AM hatáskörét és illetékességét a 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (2a) bekezdése a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 48/D.§-a, az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény, valamint a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 54. § 8. pontja állapítja meg.”

Figyelemmel az Agrárminisztérium jelen határozat 5.10 pontjában foglalt előírására az alábbiakban szerepeltetem a FEJÉRVÍZ Fejér Megyei Önkormányzatok Víz- és Csatornamű Zrt. (a továbbiakban: FEJÉRVÍZ Zrt.) FV/8128-2/2025. számú üzemeltetői állásfoglalását, amit az FE/KTF/1310-31/2025. iktatószámú e-papír mellékleteként a Kérelmező meghatalmazottja csatolt:

„Társaságunk áttekintette a 2025.05.07.-én megküldött kiegészítést a Bányavölgyi Öntözési Közösség Kft. megbízásából tervezett öntözőkutak létesítési engedélyes tervdokumentációjához. A kért modellezés alapján megállapítást nyert, hogy a Társaságunk üzemeltetésében lévő kutakra az új öntöző kutak minimális negatív hatást gyakorolnak. A megismert adatok alapján az alábbi nyilatkozatot tesszük:

Társaságunk csak abban az esetben járul hozzá a tervezett kutak létesítéséhez, amennyiben a Bányavölgyi Öntözési Közösség Kft. öntözési időszakban havonta jelenti a kitermelt víz mennyiségét, valamint a nyugalmi és üzemi vízszinteket társaságunk felé.”

Az előbb hivatkozott beadvány további mellékleteként a Kérelmező meghatalmazottja benyújtotta a Bányavölgyi Öntözési Közösség Kft. – Felcsút, 2025.05.28. napján kelt – nyilatkozatát az öntözési időszakban történő havi jelentés vállalásával összefüggésben.

Szakhatósági állásfoglalás

Az Ákr. 55. § (1) bekezdése értelmében törvény vagy a szakhatóságok kijelöléséről szóló kormányrendelet közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság számára előírja, hogy az ott meghatározott szakkérdésben és határidőben más hatóság (a továbbiakban: szakhatóság) kötelező állásfoglalását kell beszereznie.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, valamint az 1. számú melléklet 9. táblázatának 20. pontja alapján tárgyi eljárásba szakhatóságot kellett bevonni.

Fentiek alapján az eljárás során megkerestem Alcsútdoboz Település Önkormányzat Jegyzőjét, hogy a hatáskörébe tartozó szakkérdésekre kiterjedően, jogszabályi előírásoknak megfelelő állásfoglalását küldje meg részemre.

A **Felcsúti Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője A/125-3/2025.** ügyiratszámú szakhatósági állásfoglalásában hozzájárult az előzetes vizsgálati eljárás lezárásához jelen határozat **6.1** pontjában foglaltak szerint. A szakhatósági állásfoglalás indokolása a következő:

„Döntésem az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rend.) 1. mellékletének 9. Környezet- és természetvédelmi ügyek fejezete 20. D pontja, Alcsútdoboz helyi építési szabályzatáról és szabályozási tevérről szóló 9/2002. (X. 1.) önkormányzati rendelete és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 56. §-a alapján hoztam.

Önálló jogorvoslatot az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján zártam ki, s e jogszabályi helyre hivatkozással adtam tájékoztatást a jogorvoslat lehetőségéről.

Hatóságom hatáskörét a Korm. rendelet 1. mellékletének 9. Környezetvédelmi- és természetvédelmi ügyek fejezete 20. D pontja illetékességét az Ákr. § (1) bekezdése állapítja meg.”

Ügyféli jogállás elismerése

A R. 1. § (6b) bekezdése szerint az előzetes vizsgálati eljárásban a tevékenység telepítési helye szerinti település önkormányzata ügyfélnek minősül, aki a környezetvédelmi hatóság által megküldött kérelem és mellékletei tekintetében a kézhezvételtől számított 15 napon belül nyilatkozhat. Ennek megfelelően **Alcsútdoboz Település Önkormányzatának** ügyféli jogállását az FE/KTF/1310-7/2025. ügyiratszámú végzésben elismertem, aki az előzetes vizsgálati eljárás során nyilatkozattételi lehetőségével nem élt.

A természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: 625/2022. Korm. rendelet) 19. § aa) pontja szerint a nemzeti park igazgatóságok állami alaptevékenységük körében ellátják a védett és fokozottan védett természeti értékek, védett és fokozottan védett természeti területek, a Natura 2000 területek és közösségi jelentőségű értékek, valamint a nemzetközi természetvédelmi egyezmény hatálya alá tartozó területek és értékek természetvédelmi kezelésével kapcsolatos feladatokat, kivéve azokat a feladatokat, amelyeket jogszabály alapján más szerv vagy természetes személy köteles ellátni. A b)-d) pont szerint vezetik a működési területükön lévő védett természeti területek és természeti értékek, valamint az egyedi tájértékek nyilvántartását, gondoskodnak a természetvédelmi célú nyilvántartások vezetéséhez szükséges elsődleges és másodlagos adatgyűjtésről, illetve működtetik a feladatkörükkel összefüggő területi monitoring és információs rendszert, együttműködnek más információs és ellenőrző rendszerekkel.

A tervezett tevékenységgel érintett ingatlan közvetlenül határos a HUDI20049 azonosítójú (Szentgyörgypusztá) Natura 2000 természetmegőrzési területtel így az eljárás a védett természeti

értékeket kezelő szerv működési terület szerint illetékes Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság alaptevékenységét is érinti, melyre tekintettel az FE/KTF/1310-8/2025. ügyiratszámú végzésben a **Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság** ügyféli jogállását elismertem.

A **Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság** DINPI/1090-1/2025. ügyiratszámú nyilatkozatában az alábbiakat közölte:

„Az Alcsútdoboz 0162, 0166, 0171/1, 0172 és 0173 hrsz-ú ingatlanokon tervezett öntöző kutak és a kialakítandó öntözőtelep területén végzendő munkák védett természeti értékeket, azok élőhelyeit várhatóan nem veszélyeztetik.

Ugyanakkor a víz, vízpára megjelenése az ingatlanokon - a közeli patak völgy ellenére - vonzani fogja az állatvilágot, amely ténnyel számolni kell a műszaki megoldások tervezése és kialakítása során.

A beruházást Igazgatóságunk nem kifogásolja az alábbi feltételek betartása esetén:

- *A munkák során kialakuló ideiglenes, illetve állandó, de még munkavégzéssel érintett földrézsűket a munkák szünetelése alatt takarni kell, hogy a telepesei fészkelő madárfajok egyedei ne tudjanak beköltözni, fészkelni! Mert ha ez bekövetkezik, akkor ezeknek a földhalmoknak, rézsűknek közelében nem végezhetők munkák májustól júliusig, a fészkelési idő alatt.*
- *A víznyerő és víztároló helyeket úgy kell kialakítani, hogy ne váljanak sem a gerinces, sem a gerinctelen állatvilág ökológiai csapdájává, azok kimentését, eltávolítását meg kell tudni oldani.*
- *Ha védő/takaró növényzet kerül telepítésre, akkor azok őshonos fajok egyedei legyenek.”*

A Környezetvédelmi Hatóság a fenti nyilatkozatot az Ákr. 76. §-ára figyelemmel megküldte a Kérelmezőnek és Meghatalmazottjának azzal a tájékoztatással, hogy az ott megadott napig nyilatkozatot vagy további bizonyításra irányuló indítványt terjeszthetnek elő, melyre beadvány a megadott határidőig a Környezetvédelmi Hatósághoz nem érkezett.

Összefoglalás

Magyarország Alaptörvénye - (2011. április 25.) P) cikk (1) bekezdése szerint, a természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.

A Kvt. 6. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő.

A Kvt. 6. § (2) bekezdése szerint, a környezethasználatot az elővigyázatosság elvének figyelembevételével, a környezeti elemek kíméletével, takarékos használatával, továbbá a hulladékképződés csökkentésével, a természetes és az előállított anyagok visszaforgatására és újrafelhasználására törekedve kell végezni.

A Kvt. 6. § (3) bekezdése szerint, a megelőzés érdekében a környezethasználat során a leghatékonyabb megoldást, továbbá a külön jogszabályban meghatározott tevékenységek esetén az elérhető legjobb technikát kell alkalmazni.

A rendelkezésre álló adatok és dokumentumok, továbbá a szakhatósági állásfoglalás és a megkeresésre adott nyilatkozat alapján összefoglalóan megállapítható, hogy a tervezett tevékenység megvalósításából sem az egyes környezeti elemekre, sem azok rendszerére nem feltételezhető olyan jelentős hatás, amely a környezeti hatásvizsgálati eljárás lefolytatását szükségessé tenné. A tervezett tevékenység nem egységes környezethasználati engedély köteles.

A döntést megalapozó további jogszabályhelyek

A Környezetvédelmi Hatóság a Kvt. 71. § (1) bekezdés a) pontja, illetve a R. 5. § (2) bekezdésének ac) pontja, valamint 3. számú mellékletének 80. pont d) alpontja értelmében, az Ákr. 81. § (1) bekezdésére, valamint minden, fentebb ismertetett körülményre tekintettel a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A tervezett tevékenység megkezdése előtt beszerzendő engedélyekre vonatkozó tájékoztatást a **2.0** pont tartalmazza a R. 5. § (2) bekezdésének ac) pontjára figyelemmel.

A Kvt. 71. § (3) bekezdése értelmében a környezetvédelmi hatóság az (1) bekezdés szerinti határozatát – annak véglegessé válására tekintet nélkül – közhírré teszi.

A R. 5. § (6) bekezdése szerint a környezetvédelmi hatóság a tárgyi határozatot megküldi az eljárásban részt vett önkormányzatok jegyzőinek, akik a környezetvédelmi hatóság által megjelölt időpontban gondoskodnak a határozat teljes szövegének közhírré tételéről. A környezetvédelmi hatóság a közhírré tételre a határozat megküldésétől számított harmadik napnál korábbi időpontot nem határozhat meg. A jegyző a határozat közhírré tételét követő öt napon belül tájékoztatja a környezetvédelmi hatóságot a közhírré tétel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról.

Fentiek alapján jelen határozat **8.0** pontjában rendelkeztem arról, hogy a tevékenységgel érintett település jegyzője (Alcsútdoboz Település Önkormányzat Jegyzője) a határozat kézhezvételétől számított 3. napon gondoskodik a határozat teljes szövegének nyilvános közzétételéről.

Fentiek figyelembe vételével a **9.0** pontban rendelkeztem a határozat Környezetvédelmi Hatóságnál történő kifüggesztéséről és az internetes honlapon történő megjelentetéséről.

Kérem a Tisztelt Jegyzőt, hogy a határozat közzétételét követő 5 napon belül a közzététel időpontjáról, helyéről, valamint a határozatba való betekintési lehetőség módjáról a Környezetvédelmi Hatóságot tájékoztatni szíveskedjen a R. 5. § (6) bekezdésének megfelelően.

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 14/2015. (III. 31.) FM rendelet (a továbbiakban: DíjR.) 2. § (1) bekezdése szerint igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni a rendelet 1–4. mellékletében meghatározott eljárásokért. A DíjR. 1. számú mellékletének 35. pontja szerint jelen eljárás igazgatási szolgáltatási díja 250 000,- Ft, amely megfizetésre került.

Az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontja alapján a közigazgatási hatósági eljárásban eljárási költség: az igazgatási szolgáltatási díj. Az Ákr. 129. § (1) bekezdése szerint, az eljárási költséget a hatóság összecszerűen határozza meg, és dönt a költség viseléséről, illetve a megelőlegezett költség esetleges visszatérítéséről. A Környezetvédelmi Hatóság az eljárási költség viseléséről a fentiekre figyelemmel, az Ákr. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a **10.0** pontban.

A döntés elleni fellebbezést az Ákr. 116. § (1) bekezdése, a Kvt. 71/A. § (1) bekezdése, és a R. 26/A. §-a biztosítja.

A fellebbezésre nyitva álló határidőről az Ákr. 118. § (3) bekezdése rendelkezik.

A fellebbezésre vonatkozó részletes tájékoztatást az Ákr. 116-119.§-ai alapján adtam.

Az Ákr. 82. § (2) bekezdése szerint, ha az adott ügytípusban törvény megengedi a fellebbezést, a hatóság döntése véglegessé válik, ha

- a) ellene nem fellebbeztek, és a fellebbezési határidő letelt,
- b) a fellebbezésről lemondtak vagy a fellebbezést visszavonták, vagy
- c) a másodfokú hatóság az elsőfokú hatóság döntését helybenhagyta, a másodfokú döntés közlésével.

Fellebbezés előterjesztése kapcsán a *digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól* szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) rendelkezéseire figyelemmel biztosítottam tájékoztatást.

A jogorvoslati illetékről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 29. § (2) bekezdése, a 73. § (1) bekezdése és az eljárási illeték megfizetésének és megfizetése ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII.20.) PM rendelet rendelkezik.

Az Ákr. 85. § (5) bekezdése szerint, ha törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a döntés közlésének napja a) az a nap, amelyen azt írásban vagy szóban közzétették, vagy b) a hirdetmény kifüggesztését követő tizenötödik nap.

Az Ákr. 55. § (4) bekezdése értelmében a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

A Környezetvédelmi Hatóság az ügyintézés a jelen döntés közzététele iránti intézkedéssel (hirdetményi úton történő közzététele, illetve elektronikus úton történt továbbításával) lezárta, így az ügyintézési határidőt megtartottnak tekinti.

A környezetvédelmi hatósági nyilvántartás vezetésének szabályairól szóló 58/2019. (XII. 18.) AM rendelet szerint jelen határozat nyilvántartásba vételéről gondoskodom.

A Környezetvédelmi Hatóság a döntését a 624/2022. Korm. rendelet 5. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése, a 625/2022. Korm. rendelet 6. § (1) bekezdés c) pontja és (2) bekezdése, valamint a hulladékgazdálkodási hatóság kijelöléséről szóló 124/2021. (III. 12.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 124/2021. Korm. rendelet) 1. § (1) bekezdés a) pontja alapján, a Kvt. 71. § (1) bekezdés a) pontja szerinti hatáskörében, valamint a 624/2022. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, a 625/2022. Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, illetve a 124/2021. Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése szerinti illetékességére tekintettel hozta meg.

A kiadmányozási jog gyakorlása a fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szervezeti és működési szabályzatáról szóló 15/2024. (VI. 28.) KTM utasítás és a Fejér Vármegyei Kormányhivatal vezetőjének a kiadmányozásról szóló 19/2024. (XI. 21.) utasítása alapján történt.

Székesfehérvár, *időbélyegző szerint*

Dr. Tanárki Gábor
főispán
nevében és megbízásából

Rákóczi Mária
osztályvezető